

DOMOV

ZPRAVODAJ MĚSTYSE KRUCEMBURK

1/2024

BÁSEŇ Tomáš Balek O VELIKONOCÍCH

Dejte klukům vajíčko,
na pomlázku mašli,
že si cestičku k vám naši.

Beránek si zazpívá:
„Hody, doprovodí!
Dej už mi tam tu mašli.“

Upletl jsem pomlázku,
hezčí nežli z obrázku.
Všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám.

VELIKONOCE Aneta Jandová

Travička je zelená,
vajíčka jsou barevná.
Koledníci dneska přijdou,
holky proto tancujou.

Vyšlehaj je do krásy,
aby byly na práci.

Venku zpívaj malí ptáčci,
že jsou malí jarabáčci.
Beránka si kluci dají,
aby byli stále krásní.

JARO Monika Zrzavá

Beraní maminka jde po travičce.
Beránek běží po cestičce
a při tom si zpívá
o tom, že často snívá.

Mládátka se narodila,
paní učitelka je rozsadila,
protože moc povídala
a na tabuli se nedívala.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Vánoce jsou pro nás všechny období, kdy jsme velice štědrí a přející ke svým blízkým. Je krásné, že toto období Vánoce přesahuje a vždy začátkem ledna probíhají v městech i obcích tříkrálové sbírky, při kterých darujeme finanční příspěvek potřebným lidem.

V Krucemburku letos proběhla sbírka v sobotu 13. ledna, po obci se rozeběhlo devět skupinek koledníků, Staré Ransko obcházela jedna skupinka a také v Hluboké chodila jedna skupinka. Další pokladnička byla umístěna v prodejně COOP. Celkem se do všech pokladniček vybralo 82.452 Kč, v Krucemburku 68.615 Kč, v Hluboké 6.353 Kč, ve Starém Ransku 7.484 Kč.

Děkujeme všem zapojeným do sbírky za jejich ochotu, čas a radost, s kterou se zhostili této záslužné akce, z níž peníze pomáhají těm nejpotřebnějším, z velké části v našem regionu.

PERLIČKY

- Zúčastnil se historicky nejvyšší počet dětí – 42 malých koledníků.
- Nejmladší koledník se jmenoval Mařenka a bylo jí dva a půl roku.

Děkuji dětem, vedoucím skupinek, otci Pavlovi za podporu sbírky, Úřadu městyse za spolupráci a především vám, občanům, za vlídné přijetí koledníků a vaše štedré dary do kasičky i za množství sladkostí pro koledníky. Jste úžasní.

Mgr. Marta Rejšková

Z DĚNÍ V MŠ

Letos jsme se nedočkali sněhové nadílky od paní Zimy, a tak nám nezbývalo než si ji sami vykouzlit. Ve třídách si děti vytvořily zimní výzdobu – zasněžené domečky a stromy, sněhuláčky, vystřihovaly sněhové vločky. Venku děti plot ozdobily ledovými ozdobami. Nezapomněly ani na ptáčky: na stromy zavěsily vlastnoručně vyrobené dobroty ze semínek. Zvířátkům do lesa donesly jablíčka, mrkev a seno.

Děti, které se zúčastnily lyžařského kurzu, zdokonalovaly své dovednosti na lyžích na sjezdovce ve SKI areálu v Hlinsku. Za svoji snahu dostaly hezký batoh a medaili.

Na konci února se děti moc těšily na karneval. Letos byl v rámci projektu „Školka tančí v rytmu Havaje“. Paní učitelky s dětmi vyzdobily školku a třídy, pekly cukroví a paní kuchařky připravily další dobroty, zaměstnanci vytvořili ovocné mísy, ozdobené ananas a už nastal den „D“ – středa 28. února odpoledne. Každé dítě si vyrobilo

havajský věnec. Mateřská školka se proměnila v prosluněný ostrov. Všude vládl smích a radost z pohybu. Někteří rodiče přišli v maskách, za což velmi děkujeme. Na závěr karnevalu si děti vylosovaly tombolu.

Při pěkném slunečném počasí jsme si vyšli na výlet do bledulkového království

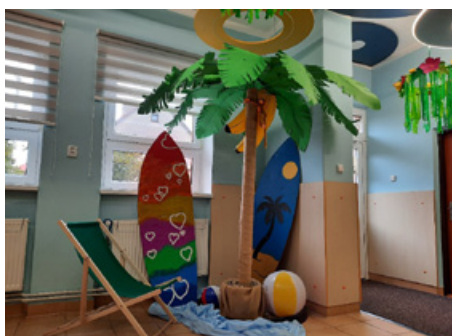
na Starém Ransku. Na měsíc březen máme naplánováno plno akcí a aktivit pro děti např. – vítání jara, hlavně projekt „Velikonoce v mateřské školce 2024 – nejkrásnější svátky jara“. Děti se těšily na mláďátka a přednášku o lidových zvycích a obyčejích. Dále si děti a rodiče při velikonoční dílně vyrobili pomlázky, nabarvili vajíčka, zhotovili velikonočního zajíčka a velikonoční dekorace. Při dílně ochutnali velikonoční dobroty, které upekly naše kuchařky.

V pondělí 25. března za dětmi přijel loutkoherec s pohádkou *Dobrodružství zajíčka Trajdy* a dopoledne 27. března projekt zakončily učitelky programem „Kam slepička Pepička schovala vajíčka“. Děti se dozvěděly, kdy a proč se Velikonoce slaví. Na programu se děti aktivně podílely a na závěr dostaly velikonoční výslužku.

V dubnu plánujeme návštěvu sokolníka s dravci, návštěvu divadla v Pardubicích.

Všem přejeme hodně sluníčka a pohody.

kolektiv zaměstnanců MŠ

Zápis dětí do MŠ

se uskuteční ve čtvrtek **2. května 2024**
od 8 do 16 hodin v budově MŠ.

VÁNOČNÍ POSEZENÍ S PÍSNÍČKOU

V pátek 8. prosince 2023 se v Domě s pečovatelskou službou konalo vánoční posezení s písničkou. Společenská místnost byla svátečně vyzdobena, voněla cukrovím a byla zaplněna do posledního místečka. Naše pečovatelky se postaraly o malé občerstvení. Na vánoční posezení dorazil i pan starosta s paní místostarostkou. O hudební doprovod se postaral Martin Janda s přítelkyní a poté pan starosta Otto Kohout s panem Patrikem Otradovským a panem Jiřím Titzem, čímž přispěli k vánoční atmosféře. Dle ohlasu návštěvníků se besídka moc líbila.

JARNÍ PRAZDNINY V KNIHOVNĚ

Část volných dnů během jarních prázdnin strávily některé děti v knihovně. S elánem a nadšením se pustily do výroby různých papírových dekorací. Na své si přišli i nejmenší čtenáři, kteří tvořili zápichy do květináčů, především s jarní tematikou. Starší děti vyráběly závěsné dekorace, papírový hlavolam nebo skládané obálky, které si podle své fantazie dozdobily.

Jana Coufalová a Olga Kotenová

ZPRÁVY Z NAŠÍ ZŠ

Od začátku nového kalendářního roku 2024 začaly soutěže a olympiády a naši žáci se velmi snažili uspět. V regionálním kole soutěže *Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR* se žáci 9. třídy neztratili a ze 490 soutěžících z kraje Pardubického, Královéhradeckého, Středočeského, Libereckého a Kraje Vysočina se Tereza Valecká umístila na pěkném 112. místě, Matyáš Svoboda na 187. místě a Ludmila Málková obsadila 206. místo. V okresním kole *Dějepisné olympiády* si se záluďnými historickými pojmy a obrázky nejlépe poradila Ludmila Málková z 9. třídy, umístila se na 24. místě, a Věra Losenická ze 7. třídy na 31. místě. Proběhlo školní kolo *Zeměpisné olympiády*, kde vítězkou kategorie A se stala Monika Zrzavá ze 6. třídy, v kategorii B zvítězil Jan Losenický ze 7. třídy a v kategorii C byl neúspěšnější Otto Kohout z 8. třídy. Všichni vítězové školního kola postoupili do okresního kola, kde Monika obsadila krásné 4. místo, Honza 8. místo a Otto 23. místo. Kromě vědomostních olympiád se uskutečnilo školní kolo *Olympiády v anglickém jazyce*, kde za kategorii A postoupila do okresního kola Kristýna Pejchlová ze 7. třídy a za kategorii B Tereza Valecká z 9. třídy. Tereze v okresním kole patřilo krásné 1. místo

a postoupila do krajského kola, Kristýna si vybojovala 10. místo. V okresním kole *Olympiády v českém jazyce* obsadila Tereza Valecká z 9. třídy velmi pěkné 10. místo a její spolužačka Ludmila Málková 14. místo. Okresního kola *Olympiády v německém jazyce* se v Havlíčkově Brodu zúčastnila Tereza Valecká z 9. třídy, která se se svými znalostmi umístila na velmi pěkném 9. místě. Nezklamali ani naši mladí matematici. V okresním kole *Matematické olympiády* žáků 5. a 9. tříd se velmi dařilo Jakubu Vašíčkovi z 5. třídy, získal 2. místo a Anežka Málková z 5. třídy 3. místo. Její sestra Ludmila Málková z 9. třídy se ve své kategorii umístila na 6. místě.

I v letošním školním roce se naši žáci devátého ročníku zúčastnili *Národního testování*, které připravila společnost SCIO. Žáci si ověřili svoje znalosti a dovednosti z matematiky, z českého a anglického jazyka a z obecně studijních předpokladů. Testování se zúčastnilo cca 21.000 žáků ZŠ a víceletých gymnázií. Tereza Valecká obdržela od společnosti Scio ocenění za nejlepší výsledek v testu z obecně studijních předpokladů v Kraji Vysočina.

K tradiční soutěži patří recitace, která je více oblíbená na 1. stupni. Ve školním kole se předvedla řada recitátorů od 1. až po 7. třídu. Básniček bylo slyšet hodně, někomu se přednes podařil více, někdo naopak bojoval s trémou. Za 1. kategorií – žáci 2.–3. třídy – postoupili do okrskového kola v Chotěboři Alžběta Málková ze 2. třídy a Petr Plíhal ze 3. třídy. Ve 2. kategorii – žáci 4. a 5. třídy – byly nejuspěšnějšími recitátorkami Markéta Málková ze 4. třídy a Alžběta Málková z 5. třídy. Za 3. kategorií – žáci 6. a 7. třídy – recitovaly nejlépe žákyně Věra Losenická ze 7. třídy a Nela Trávníčková ze 6. třídy.

Proběhla i kulturní představení. Pro žáky 1. stupně to bylo Divadlo Honzy Hrubce, který pomocí loutek, zpěvu a mluveného slova přiblížil dětem příběh o narození Ježíška a cestu tří králů do Betléma. Žáci 2. stupně se vypravili na anglické divadlo *Peter Black* do Chotěboře. Zde si mohli prohloubit svoji znalost anglického jazyka a vyzkoušet si schopnost porozumět mluvenému slovu. Ve školní družině se uskutečnil tradiční Masopustní karneval. Tělocvičnu roztančil rej masek – piráti, princezny, kočky, vojáci... Všechny děti si odpoledne se soutěžími a tancem užily. *Celé Česko čte dětem* ve školní družině proběhlo tentokrát se studentkou VOŠ pedagogické Markétou Málkovou, která dětem přečetla příběh z *Chaloupky na vršku* od Šárky Váchové. Děti se seznámily s některými bývalými tradicemi.

Začátkem února navštívil naši školu geolog Mgr. Jeroným Lešner, který žákům druhého stupně velmi zajímavě vyprávěl o sopkách, o své expedici na Island do městečka Grindavik a poskytl jim nové informace o vulkanologii. Preventivní programy Policie ČR s nrap. Janou Janovskou byly připraveny pro žáky 1.–3. třídy. Děti si procvičily dopravní značky, správné chování cyklisty v dopravě, jak volat na tísňovou linku a jaké to je mít na ruku pouta. Žáci 4. a 5. třídy absolvovali program o zdravém životním stylu „Zdravá pětka“. Soutěživou formou v družstvech děti rozlišovaly výživné a nevhodné potraviny a jak se správně stravovat. Pro žáky 3. třídy byl připraven preventivní program *Prevence dětských úrazů* s lektorkou ČČK Evou Hejkalovou. Pro žáky 8. třídy proběhl se stejnou lektorkou *Kurz první pomoci*, který byl zakončen krátkým testem pro kontrolu znalostí.

Netradiční zakončení sportovního florbalového roku pro florbalistky z 1. i 2. stupně byl „Pyžamový turnaj smíšených družstev“. Turnaj tříčlenných týmů ukázal radost ze hry a podpořil heslo: „*Není důležité vyhrát, ale co nejvíce si zahrát!*“ Začátkem února odjeli vybraní žáci 7.–9. třídy na *Lyžařský kurz* do Daňkovic. Počasí příliš nepálo běžkařům, kteří nakonec podnikali pěší túry, protože sněh v běžecké stopě roztál a navíc pršelo. Sjezdaři na tom byli o poznání

První pomoc – 8. třída

lépe. Jezdili do nedalekého Nového Jimramova a pocvičili na svahu svoje sjezdařské schopnosti. Bohužel i velká marodka ovlivnila celkový počet účastníků. I přes všechny komplikace žáci utužili kamarádské vztahy a posílili kondici.

Pomalou se přiblížilo jaro a s ním i svátky jara – Velikonoce a nás čekala *Velikonoční výstava*. Všichni žáci se snažili o super výrobky z přírodnin, vyráběli ze dřeva, vlny, proutí, kreslili a vymýšleli básně s jarní a velikonoční tematikou. Snaha se setkala s velkým oceněním u rodičů a prarodičů, kteří jejich výrobky zhlédli na tradiční výstavě, která se zdařila a navodila příjemnou jarní atmosféru.

Nezbývá, než popřát čtenářům teplé jarní dny a příjemné strávení velikonočních svátků.

kolektiv zaměstnanců ZŠ

Karneval ve školní družině

Celé Česko čte dětem – školní družina

Prevence dětských úrazů – 3. třída

Zápis dětí do 1. třídy školní rok 2024/25

Srdečně Vás zveme na zápis dětí do 1. třídy, který se bude konat 15. dubna 2024 od 13:15 h do 15:15 h v prostorách ZŠ Kruceburk. Více informací na telefonním čísle 569 697 108 a na webových stránkách školy.

Těšíme se na všechny předškoláky.

Základní škola Kruceburk, Školní 440, 582 66 Kruceburk, www.zskruceburk.cz

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

Základní umělecká škola Chotěboř vypisuje talentové zkoušky na školní rok 2024–25 pro všechny děti, které mají zájem o výuku hry na hudební nástroje, výtvarný obor či tanec. **Talentové zkoušky** budou v Kruceburku probíhat v květnu. Bližší informace a online přihlášku najdou zájemci na stránkách školy: www.zuschot.cz

Nové vybavení v ZUŠ

V letošním školním roce pokračují práce na úpravách pobočky. V prosinci jsme pořídili do tříd A. Málkové, M. Moce a M. Rejškové záclony a závěsy. Třídy jsou dnes útulnější a zlepšila se i akustika. V únoru se podařilo opravit stávající dveře do tříd a instalací čalounění zamezit přenášení hluku z chodby. Za finanční podpory městyse Kruceburku plánujeme výměnu stávajících zářivek za plošné osvětlení v sále a výmalbu na chodby.

Vážíme si podpory zastupitelstva, kterému není lhostejné, v jakém prostředí se žáci v uměleckých oborech učí.

Proběhlé akce

Před koncem roku 2023 proběhla ve výtvarném oboru „Hodina s rodiči“. Žáci a jejich maminky/babičky si přišli vymodelovat především vánoční keramiku. Při návštěvě zámku ve Žďáře nad Sázavou si žáci z „výtvarky“ zažili edukační program „Z čeho se skládají moje Vánoce“.

Přes vánoční svátky jste mohli v předšní kostela sv. Mikuláše opět zhlédnout výstavu maleb, tentokrát na téma „Světlo“.

V lednu v sále ZUŠ proběhlo slavnostní odhalení tří obrazů v hudebním sále. Při slavnostním večeru vystoupily žákyně tanečního oboru ze třídy S. Brabec a zahráli žáci hudebního oboru. Náměty k obrazům čerpaly autorky z prostředí Kruceburku – Červená vila, kostel sv. Mikuláše a rybník Řeka. Obrazy vytvořily žákyně výtvarného oboru ZUŠ Chotěboř Nela Škrabánková, Nela Smetánková s Terezou Hubáčkovou a Andrea Landsmanová. Tématům se věnovaly celé druhé pololetí loňského školního roku a část prvního pololetí letošního školního roku. Nejprve si z inspiračních materiálů zpracovaly návrhy, poté prošly procesem přípravy plátna a konečnou etapou výtvarného procesu byla olejomalba. Obrazy jsou v sále vystaveny trvale a zájemci si mohou domluvit individuální návštěvu.

Co nás čeká

V sále školy na jaře připravujeme dva žákovské koncerty. Termíny jsou 5. března a 18. dubna, vždy od 18 hodin. Dne 18. března od 18 hodin vystoupí pěvecký sbor Gio-cosso v rámci akce Zpíváme pro UNICEF na dobročinném koncertě čtyř dětských sborů v kině v Chotěboři. Organizace UNICEF podporuje vzdělávání znevýhodněných dětí. V květnu se můžete těšit na koncert ke Dni matek, který se uskuteční 12. května v sokolovně. Na závěr školního roku 7. června chystáme v rámci celorepublikové akce ZUŠ OPEN vystoupení žáků tanečního oboru a hudebního oboru v sokolovně.

Plánujeme také vystoupení pro děti mateřské školy a výstavu výtvarných prací. Termíny jsou ještě v jednání a budou včas zveřejněny.

Na všechny školní akce jste všichni srdečně zváni.

za pobočku Kruceburk Jitka Podrazilová

A purple and yellow poster for "Talentové zkoušky 2024" by ZUŠ Chotěboř. It lists the participating departments: Taneční obor, Hudební obor, Literárně-dramatický obor, and Výtvarný obor. It states that the auditions will be held in May and provides the website www.zuschot.cz/prihlaska for registration. The bottom of the poster features colorful, abstract, wave-like patterns.

26. zasedání – 4. 12. 2023

RM schvaluje:

- * **Přerušení provozu MŠ** v období od 22. do 29. 12. 2023. MŠ bude otevřena od 2. 1. 2024. V úterý 2. 1. bude MŠ otevřena pouze od 6 do 13 hodin z důvodu školení první pomoci pedagogických pracovníků.
- * **Uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě** o zřízení služebnosti s Krajem Vysočina. Předmětem smlouvy je užívání pozemků parc. č. 1670/4, parc. č. 1670/6 a parc. č. 1670/7 v k. ú. Krucemburk v souvislosti se stavbou „Osvětlení cyklostezky Krucemburk – Staré Ransko“. Služebnost se sjednává bezúplatně.
- * **Objednávku na zpracování zadávací dokumentace a organizační výběrového řízení** na realizaci projektu „Souvislá oprava MK v ulici Českobratrská a Zahradní, Krucemburk“ od společnosti IPI (Žďár nad Sázavou) za cenu 22.000 Kč bez DPH.
- * **Uzavření Smlouvy o dílo** s Martinem Strašilem na zajištění údržby komunikací v obci Hluboká a Staré Ransko pro zimní období 2023–24. Cena je stanovena ve výši 90 Kč bez DPH za 1 motohodinu výkonu práce.
- * **Uzavření Dodatku č. 2 ke smlouvě o dílo** na realizaci stavby „Kanalizační výtlak – Staré Ransko – Krucemburk“ se společností SPH stavby (Bystřice nad Pernštejnem). Předmětem dodatku je z důvodu změny třídy těžitelnosti navýšení ceny díla na částku 2.559.574,88 Kč včetně DPH.
- * **Uzavření darovací smlouvy** s Chrámovým pěveckým sborem zastoupeným Mgr. Martou Rejškovou na poskytnutí finanční částky ve výši 7.000 Kč na uspořádání vánočního koncertu, který se bude konat 26. 12. 2023 v sokolovně Krucemburk.
- * **Nákup cen** ve výši 3.000 Kč na turnaj ve stolním tenise „O zlatou fanku“, který se bude konat 28. 12. 2023 v sokolovně Krucemburk.

RM bere na vědomí:

- * **Informace o přijatých opatřeních** k šetření stížnosti ČŠI v ZŠ Krucemburk.
- * **Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina o poskytnutí finančního příspěvku na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů** do 40 let věku v celkové výši 182.350 Kč.

27. zasedání – 20. 12. 2023

RM schvaluje:

- * **Výši školného v MŠ Krucemburk** pro školní rok 2024–25 ve výši 200 Kč/měsíc.
- * **Uzavření Dodatku č. 8 ke kupní smlouvě** na zajištění odvozu separovaného odpadu s firmou AVE CZ odpadové hospodářství (Praha 10). Předmětem dodatku je zvýšení ceny za vývoz plastů na částku 255 Kč/1 vývoz 1 ks 1.100 l kontejneru bez DPH, zvýšení ceny za vývoz papíru na částku 182 Kč/1 vývoz 1 ks 1.100 l kontejneru bez DPH.

* **Uzavření Dodatku č. 26 ke smlouvě** ze dne 2. 11. 1994 na **zajištění odvozu tuhého komunálního odpadu** s firmou AVE CZ odpadové hospodářství (Praha 10). Předmětem dodatku je zvýšení ceny za sběr, výsyp a přepravu směsného komunálního odpadu na částku 509.112 Kč/rok bez DPH, zvýšení ceny za sběr, výsyp a přepravu biologicky rozložitelného odpadu na částku 1.732 Kč/1 objezd všech sběrných nádob bez DPH.

* **Uzavření Dodatku č. 4 ke smlouvě o odstranění odpadu** s firmou AVE CZ odpadové hospodářství (Praha 10). Předmětem dodatku je změna ceny za odstranění odpadu. Poplatek za odstranění směsného komunálního odpadu činí 820 Kč/t, poplatek za odstranění směsného komunálního odpadu před dosažením limitu třídící slevy činí 500 Kč/t a po dosažení limitu třídící slevy bude poplatek stanoven dle aktuální zákonné sazby, tj. pro rok 2024 1.250 Kč/t.

* **Uzavření Smlouvy o poskytnutí nadačního příspěvku** VYS PR 23/63228 s Nadačí ČEZ (Praha 4) na projekt „Podmetací řetězy pro výjezdovou cisternu“. Výše nadačního příspěvku činí 76.320 Kč.

* **Prodloužení výpovědní lhůty** na ukončení nájmu bytu č. 2C v bytovém domě v ulici Školní 454 do 31. 1. 2024.

* **Uzavření nájemní smlouvy** na byt č. 2C v bytovém domě Školní 454 s paní A. B. (Staré Ransko) s účinností od 1. 2. 2024.

* **Uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene** – služebnosti par. 219/2KNN se společností ČEZ Distribuce (Děčín IV–Podmokly). Předmětem věcného břemene je umístit, provozovat, opravovat a udržovat zařízení distribuční soustavy na pozemcích parc. č. 481/6, 69/3, 72/2, 442/1, 442/2, 473/1, 473/2 v k. ú. Hluboká. Rozsah věcného břemene je vymezen geometrickým plánem. Za zřízení věcného břemene městys obdrží jednorázovou náhradu ve výši 44.667 Kč bez DPH.

* **Uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace** s PhDr. Kateřinou Zavadilovou, provozovatelkou kempu Moře u rybníka Řeka, na poskytnutí finanční částky ve výši 30.000 Kč na financování akce „Hudební festival HROŠENÍ 2024“, které se uskuteční 19.–20. 7. 2024.

* **Nákup cen** ve výši 2.000 Kč **na pořádání 15. ročníku turnaje v křížovém mariáši** Krucemburský flek, který se bude konat 13. 1. 2024 v Krucemburku.

* **Uzavření Příkazní smlouvy na zpracování zadávací dokumentace a organizační výběrového řízení** na realizaci projektu „Souvislá oprava MK v ulici Českobratrská a Zahradní, Krucemburk“ od společnosti IPI (Žďár nad Sázavou) za cenu 25.000 Kč bez DPH.

* **Pravidla pro poskytování darů a výši** poskytovaných darů při významných životních událostech. Výše poskytovaných darů bude činit 1.000 Kč.

* **Uzavření Smlouvy o dílo** s firmou Robert Ursta – ADEST (Fryšava pod Žakovou horou) na výrobu a montáž plastových dveří v budově ÚM za cenu 46.687 Kč bez DPH.

RM nesouhlasí:

* Pro neúplnost počtu členů RM **s projednáním bodu č. 15.2.** – Žádost č. j. 733/2023/MK – odměna řediteli.

RM bere na vědomí:

* **Vyjádření ředitele ZŠ Krucemburk ohledně vrstevnického programu a šetření v 7. ročníku ZŠ,** které uložila vedení ZŠ RM.

28. zasedání – 27. 12. 2023

RM schvaluje:

- * **Rozpočtové opatření č. 16/2023.**
- * **Odměnu řediteli ZŠ Krucemburk v plné výši.** Odměna bude hrazena ze mzdových prostředků MŠMT.

RM neschvaluje:

* **Odměnu řediteli ZŠ Krucemburk ve snížené výši.**

29. zasedání – 22. 1. 2024

RM schvaluje:

- * **Změnu č. 1 závazných ukazatelů rozpočtu** pro ZŠ na rok 2023. Jedná se o použití finančních prostředků z rezervního fondu ZŠ ve výši 110.000 Kč.
- * **Sponzorský dar formou věcného daru** 2x1,5 plm palivového dřeva na Farní ples konaný 20. 1. v sokolovně Krucemburk.
- * **Sponzorský dar formou věcného daru** 1x4 plm a 2x1 plm palivového dřeva na Ples městyse Krucemburk konaný 17. 2. v sokolovně Krucemburk.
- * **Uzavření Smlouvy o zřízení služebnosti** inženýrské sítě par. 219/2KNN se společností ČEZ Distribuce (Děčín IV–Podmokly). Předmětem věcného břemene je umístit, provozovat a udržovat inženýrskou síť na pozemku parc. č. 442/2 v k. ú. Hluboká. Rozsah věcného břemene je vymezen geometrickým plánem č. 176-81/2023. Za zřízení věcného břemene městys obdrží jednorázovou náhradu ve výši 1.000 Kč bez DPH.
- * **Objednávku dopravního značení na parkoviště** za zdravotním střediskem od firmy Martin Líska (Havlíčkův Brod) za cenu 18.884 Kč bez DPH.
- * **Zadávací dokumentaci včetně příloh** pro výběrové řízení na veřejnou zakázku „Souvislá oprava MK v ulici Českobratrská a Zahradní, Krucemburk“, kterou zpracovala firma IPI (Žďár nad Sázavou).

- * **Provedení stavebních prací** na rekonstrukci WC v přízemí a 1. patře ÚM dle návrhu projektanta Ing. Lukáše Kopeckého. Práce budou zadávány postupně jednotlivým profesím a průběžně hrazeny.
- * Využít dotaci z Fondu Vysočiny, z programu Obnova venkova Vysočiny 2024, na **výměnu svítidel veřejného osvětlení v místních částech** St. Ransko a Hluboká.
- * **Uzavření Darovací smlouvy** – Hasiči 271/2023 s Nadací AGROFERT (Praha 4) na poskytnutí finanční částky ve výši 50.000 Kč na pořízení pneumatik na CAS pro SDH Krucemburk.

30. zasedání – 7. 2. 2024

RM schvaluje:

- * **Rozpočtové opatření** č. 1/2024.
- * MŠ Krucemburk **převedení zůstatku** z roku 2023 ve výši 10.230,04 Kč do fondu rezerv.
- * **Závazné ukazatele rozpočtu** pro MŠ na rok 2024. Celková výše závazných ukazatelů je 1.068.500 Kč.
- * **Závazné ukazatele rozpočtu** pro ZŠ na rok 2024. Celková výše závazných ukazatelů je 1.300.000 Kč.
- * Uzavření **smlouvy na služby vzdáleného zálohování dat** s firmou OK-COMP za paušální odměnu 3.000 Kč/měsíc bez DPH.
- * Uzavření **Smlouvy o budoucí smlouvě** o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby č. IZ-12-2002716 s ČEZ (Děčín–Podmokly). Předmětem věcného břemene bude právo umístit, provozovat, opravovat a udržovat zařízení distribuční soustavy na spoluvlastnickém podílu pozemku parc. č. 445 v k. ú. Staré Ransko. Za zřízení věcného břemene Městys Krucemburk obdrží jednorázovou náhradu ve výši 2.000 Kč bez DPH.
- * Uzavření **Smlouvy o dílo na výměnu promítacího plátna v kině Krucemburk** od firmy Radovan Novotný (Hradec Králové) za celkovou cenu 98.600 Kč.
- * Záměr **prodeje částí pozemku** parc. č. 513/46 o celkové výměře 216 m² v k. ú. Krucemburk dle geometrického plánu ze dne 25. 1. 2024.
- * **Sazebník úkonů Pečovatelské služby** Krucemburk platný od 1. 3. 2024.
- * **Cenu nájemného u bytů** v DPS 40 Kč/m² a samostatný byt v DPS 55 Kč/m². Cena nájemného u smluv uzavřených na dobu určitou a na dobu neurčitou bude upravena dodatky.
- * **Zhodnocení depozit** prostřednictvím 6měsíčního termínovaného vkladu s jednorázovou splatností v Raiffeisenbank.
- * **Zhodnocení depozit** prostřednictvím 3měsíčního termínovaného vkladu s jednorázovou splatností v Raiffeisenbank.

RM bere na vědomí:

- * Informaci JUDr. Ondřeje Málka ohledně **vyrovnání sporu s p. N.** Rozhodnutím

soudu Městys Krucemburk zaplatil část nákladů za znalecké posudky ve výši 56.074 Kč. Z požadovaných 2.099.294 Kč zaplatil městys paní N. pouze 138.129 Kč spolu s úrokem z prodlení z této částky za dobu od 1. 12. 2017. Celková částka byla 206.367 Kč.

- * Informace **o průběhu příprav projektu ZŠ–IROP – odborné učebny.**

RM pověřuje:

- * Starostu **k uzavření smluv o dodávce elektrické energie** pro MŠ a ZŠ. Uzavření smluv proběhne po převodu energií na městys.
- * Starostu **k uzavření příslušné smluvní dokumentace** k 6měsíčnímu termínovanému vkladu v Raiffeisenbank.
- * Starostu **k uzavření příslušné smluvní dokumentace** k 3měsíčnímu termínovanému vkladu v Raiffeisenbank.

RM potvrzuje:

- * Svým souhlasem **uzavření smluv na dodávky el. energie** od společnosti MND, produkt Proud–Jistota, na dobu určitou do 31. 12. 2025 pro Městys Krucemburk.

RM souhlasí:

- * **S převodem částky** 14.335.000 Kč z volných finančních prostředků na bankovních účtech hospodářské činnosti na 6měsíční termínovaný vklad v Raiffeisenbank.
- * **S převodem částky** 10.000.000 Kč z volných finančních prostředků na bankovních účtech na 3měsíční termínovaný vklad v Raiffeisenbank.

31. zasedání – 21. 2. 2024

RM schvaluje:

- * **Vyloučení společnosti STAVOKOMP SERVICE** ze zadávacího řízení z důvodu nesplnění zadávacích podmínek dle § 48 odst. 2 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Účastník překročil maximální možnou nabídkovou cenu stanovenou zadavatelem.
- * **Vyloučení společnosti M-STAV CZ** ze zadávacího řízení z důvodu nesplnění zadávacích podmínek dle § 48 odst. 2 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Účastník překročil maximální možnou nabídkovou cenu stanovenou zadavatelem.
- * **Rozpočtové opatření** č. 2/2024.
- * **Uzavření Licenční smlouvy** na pronájem aplikace Hasičům.CZ s firmou Jiří Janča (Bánov) za celkovou cenu 3.600 Kč/rok.
- * Podání **žádosti o dotaci** v rámci regionálního operačního programu „8. výzva MAS Havlíčkův kraj – IROP – Hasiči 2024“ vazba na výzvu ŘO IROP: 61. výzva IROP – Hasiči – SC 5.1 na nákup vybavení pro JSDH Krucemburk. Výše poskytované dotace činí 95 %.
- * Uzavření **Smlouvy o poskytnutí dotace–příspěvku** na vyrovnávací platbu za po-

skytování služeb obecného hospodářského zájmu ID ZZO2784 s Krajem Vysočina ve výši 671.000 Kč.

- * Uzavření **Smlouvy o zřízení věcného břemene** spočívající v právu zřídit a provozovat plynárenské zařízení – název stavby: „PREL, Krucemburk, Plynovod, číslo stavby: 8800108187“, které bude umístěno na pozemcích parc. č. 341/3, parc. č. 384/2 v k. ú. Krucemburk, se společností GasNet (Ústí nad Labem). Rozsah věcného břemene je vymezen geometrickým plánem č. 953-169/2023. Za zřízení věcného břemene městys obdrží jednorázovou náhradu ve výši 605 Kč včetně DPH.
- * Uzavření **Smlouvy o zřízení věcného břemene** – služebnosti rekonstrukce NN se společností ČEZ Distribuce (Děčín IV–Podmokly). Předmětem věcného břemene je umístit, provozovat, opravovat a udržovat zařízení distribuční soustavy na pozemcích parc. č. 1634/2, 1641/3, 1641/8, 1641/10, 1641/11, 1641/12, 1650, 1659/1, 1666, 1709/4, 1747/4, 1803, 41, 513/6, 1626/1, 1626/3, 1626/4, 1627/1 v k. ú. Krucemburk. Rozsah věcného břemene je vymezen geometrickým plánem č. 886-362/2020. Za zřízení věcného břemene městys obdrží jednorázovou náhradu ve výši 33.000 Kč bez DPH.

RM rozhoduje:

- * Vybrat jako **nejvhodnější nabídku veřejné zakázky** „Souvislá oprava MK v ulici Českobratrská a Zahradní, Krucemburk“ nabídku společnosti SWIETELSKY stavební (České Budějovice) z důvodu, že nabídka tohoto účastníka byla hodnotící komisí vyhodnocena jako nabídka s nejnižší nabídkovou cenou, a schvaluje uzavření smlouvy o dílo mezi městysem Krucemburk a vybraným účastníkem. Cena díla je 4.795.998,68 Kč bez DPH.

RM bere na vědomí:

- * a potvrzuje **podání žádosti o dotaci** z Fondu Vysočiny z Programu Památky 2024 na realizaci projektu oprava – „Pomník obětem II. světové války“. Výše poskytované dotace činí 50 %.

32. zasedání – 28. 2. 2024

RM schvaluje:

- * Uzavření **Smlouvy o zřízení věcného břemene** – služebnosti par. 1393/7, knn se společností ČEZ Distribuce (Děčín IV–Podmokly). Předmětem věcného břemene je umístit, provozovat, opravovat a udržovat zařízení distribuční soustavy na pozemcích parc. č. 1385/70, 1393/22 v k. ú. Krucemburk. Rozsah věcného břemene je vymezen geometrickým plánem. Za zřízení věcného břemene městys obdrží jednorázovou náhradu ve výši 2.000 Kč bez DPH.
- * Uzavření **Smlouvy o dílo** na stavební úpravy objektu kina Krucemburk od firmy Michal Kolář (Žďár nad Sázavou) za cenu 495.473,49 Kč včetně DPH.

ZM schvaluje:

- * **Rozpočet pro rok 2024** jako schodkový. Schodek ve výši 14.517.593,40 Kč bude financován z přebytku minulých let. Ve zveřejněném návrhu rozpočtu došlo ke změně částky na straně výdajů v paragrafu 3699 z původní navrhované částky 300.000 Kč na částku 1.580.000 Kč a v paragrafu 6112 z původní navrhované částky 2.500.000 Kč na částku 2.700.000 Kč.
- * **Rozpočtové opatření** č. 15/2023.
- * **Uzavření Dodatku č. 5 ke Smlouvě** o výpůjčce budovy ZŠ Krucemburk a dalšího majetku vypůjčitelem Základní škola Krucemburk, příspěvková organizace.
- * **Doplnění obsahu změny územního plánu** č. 4.
- * **Uzavření Dohody o změně hranic** mezi katastrálním územím Ždírec nad Doubravou a katastrálním územím Staré Ransko. V důsledku změny hranic mezi katastrálními územími dojde ke zmenšení výměry městyse Krucemburk o 3.848 m².
- * **Uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace** s Římskokatolickou farností Krucemburk, zastoupenou P. ICLic. Mgr. Pavlem Seidlem, ve výši 95.000 Kč. Účelem dotace je příspěvek na akci „Kostel sv. Mikuláše v Krucemburku – obnova interiéru“.
- * **Požární řád městyse Krucemburk**, kterým se ruší Obecně závazná vyhláška městyse Krucemburk č. 3/2009 Požární řád obce ze dne 16. 10. 2009. Požární řád nabývá účinnosti od 1. 1. 2024.
- * **Obecně závaznou vyhlášku** městyse Krucemburk o místním poplatku za užívání veřejného prostranství č. 7/2023, kterou se ruší Obecně závazná vyhláška č. 1/2011 ze dne 1. 1. 2012, doplněná o Obecně závaznou vyhlášku č. 2/2013 ze dne 1. 4. 2013. Obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti od 1. 1. 2024.
- * **Obecně závaznou vyhlášku** městyse Krucemburk o regulaci hlučných činností č. 8/2023, kterou se ruší Obecně závazná vyhláška č. 1/2009 ze dne 26. 4. 2009. Obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti od 1. 1. 2024.
- * **Uzavření kupní smlouvy** na koupi pozemku parc. č. 341/18 o výměře 1.110 m² v obci a katastrálním území Krucemburk od P. K. a V. K. (Brno).

ZM bere na vědomí:

- * **Zápis o výsledku dílčího přezkoumání hospodaření** Městyse Krucemburk za rok 2023, kterou provedli pracovníci Krajského úřadu Kraje Vysočina. Při dílčím přezkoumání nebyly zjištěny chyby a nedostatky.
- * **Protokol o výsledku kontroly výkonu přenesené působnosti na úseku matrik** za období od 1. 1. do 7. 11. 2023, kterou provedli pracovníci Města Chotěboř. Při kontrole nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

* **Informace o následujících akcích a projektech:**

Stezka pro chodce a cyklisty Krucemburk

– **Staré Ransko:** Stavební práce na cyklostezce byly dokončeny. Nyní probíhá příprava podkladů pro kolaudaci stavby. Dále se bude řešit na základě vypracovaných geometrických plánů odkup částí pozemků, jejichž majitelé souhlasili s výstavbou cyklostezky. Jedná se o část pozemku firmy Tramont a část pozemku p. P. Novotného. S Krajem Vysočina se bude řešit narovnání vlastnického vztahu, protože část mostu přes Městecký potok zasahuje do jejich pozemku. Na část stezky pro chodce a cyklisty u regulační stanice byla schválena dotace ze SFDI ve výši 538.016 Kč.

Přístavba MŠ Krucemburk: Byl zpracován projekt přístavby MŠ. Nyní probíhá příprava podkladů pro stavební povolení. V současné době neznáme dotační titul, z kterého by bylo možné přístavbu financovat.

ZŠ Krucemburk – dotace IROP: V současné době probíhá příprava zadávací dokumentace. V lednu budeme s Ing. arch. Václavem Markem řešit designové provedení celé akce a celkový koncept budoucích oprav ve škole.

ZŠ oprava kmenových učeben: Proběhla schůzka s právními zástupci obou stran ohledně opravy stěrkových podlah v ZŠ. Řeší se způsob odstranění nedostatků na podlahách.

Přístavba klubovny SDH: Práce na přístavbě pokračují, byly instalovány dveře, plánuje se provedení elektroinstalací. SDH se snaží získat finanční prostředky z dotací a sponzorských darů. Získali dotaci od firm Agrofert a ČEZ.

Směna pozemků s Lesy ČR: Probíhá jednání se společností Lesy ČR ohledně směny pozemků. Po provedené digitalizaci zůstaly pozemky v části průmyslové zóny u ranecké silnice a Městeckého potoka ve vlastnictví lesů ČR. Přehled pozemků ke směně bude předmětem dalších jednání s Lesy ČR.

Kanalizace Staré Ransko: Dotace na kanalizaci nebyla schválena. V současné době je vydáno stavební povolení formou veřejné vyhlášky, běží lhůta pro podání odvolání. Starosta informoval, že by mohlo být dle informace fondu v roce 2024 vypsáno další kolo dotací.

Zpomalovací semafor: Policie ČR vydá stanovisko k úsekovému měření. V případě, že se rozhodneme úsekové měření instalovat v rámci rekonstrukce silnice I/37, bude nutné navýšit rozpočet a uzavřít veřejnoprávní smlouvu s Městem Chotěboř.

Parcela Pod Včelínem: Na parcele parc. č. 341/18 byla vybudována přeložka plynu. V průběhu zasedání ZM bude jednáno o schválení zpětného odkupu tohoto pozemku, aby mohl být nabídnut k prodeji.

RM neschvaluje:

- * **Poskytnutí daru** Centru J. J. Pestalozziho (Chrudim).

RM bere na vědomí:

- * **Možnost pořízení multifunkčního auta** pro provoz údržby obce. Technické služby prověří specifické parametry. O konečné podobě auta se bude jednat na dalších zasedáních RM.

RM doporučuje ZM:

- * **Schválit koupi pozemku** parc. č. 75/5 v k. ú. Krucemburk o výměře 20 m².

Průmyslová zóna: Komunikace v průmyslové zóně je zkolaudovaná. Je nutné dorešit směnu pozemků s Lesy ČR. Starosta informoval zastupitele o celkových nákladech, které byly vynaloženy na vybudování průmyslové zóny, a dále o předpokládané výměře pozemků, které budou nabízeny k prodeji. Nejdříve musí proběhnout v jižní části zápis pozemkových úprav do katastru nemovitostí. Bude nutné zpracovat geometrický plán průmyslové zóny, kde budou zaneseny i sítě. Dále starosta seznámil zastupitele s předběžným propočtem prodejní ceny. Proběhlo jednání s JUDr. Málkem, který doporučil nechat vypracovat ke stanovení prodejní ceny odhad pozemků. Dále bude nutné stanovit smluvní podmínky prodeje.

Rekonstrukce WC na úradě: Paní místostarostka informovala zastupitele o plánovaném průběhu oprav WC v přízemí a prvním patře budovy ÚM. Bourací práce budou zahájeny začátkem ledna.

ZM stanovuje:

- * **Ve výdajové části rozpočtu** nesmí být příkazcem operace překročen stanovený objem běžných a kapitálových výdajů dle jednotlivých paragrafů schváleného rozpočtu roku 2024. V rámci paragrafů se však změna v jednotlivých položkách rozpočtu povoluje. Rozpis schváleného rozpočtu do plného třídění rozpočtové skladby dle vyhlášky č. 323/2002 Sb. je v kompetenci správce rozpočtu (hospodárky městyse) po schválení starostou městyse.

ZM zmocňuje:

- * **RM ke schválení rozpočtového opatření** č. 16/2023 ke konci roku 2023.

Publikovány jsou upravené verze usnesení Rady a Zastupitelstva městyse z důvodu dodržení přiměřenosti rozsahu zveřejňovaných osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů v platném znění. Úplná verze zápisu je v souladu s § 16, 17 a 95 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích k nahlédnutí v sekretariátu starosty.

ZPRÁVY Z ÚŘADU MĚSTYSE

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ ZA ROK 2023

V Krucemburku je celkem 15 stanovišť kontejnerových stání, na Starém Ransku 2 a v Hluboké 3 stanoviště, kde je možno třídit plast, papír, kovy, sklo. Dále máme v obci 4 kontejnery na textil a elektrozařízení. Od dubna do konce října jsou po obci rozmístěny hnědé kontejnery na BIOodpad, především z domácností.

Na SD je možno odevzdávat všechny výše uvedené komodity, dále dřevo, objemný odpad a nebezpečný odpad a taktéž i klesí, motorový či rostlinný olej, stavební suť, elektrozařízení.

V roce 2023 se nám opět podařilo snížit množství komunálního odpadu, ale bohužel navýšit množství objemného odpadu

Množství vyprodukovaných odpadů 2023:

K. čís.	Název druhu odpadu	tun
150110	obaly obsahující zbytky nebezpečných látek	4,24
170107	směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků	31,58
170605	stav. materiály obsahující azbest	7,36
170903	jiné stavební a demoliční odpady obsahující nebez. látky	3,32
170904	směsné stav. a demoliční odpady	69,19
200101	papír a lepenka	39,273
200102	sklo	34,176
200111	textilní materiály	4,74
200125	jedlý olej a tuk	0,32
200127	barvy, tiskařské barvy	0,20
200138	dřevo	30,51
200139	plasty	40,156
200140	kovy	22,63
200201	biologický rozložitelný odpad	144,21
200203	jiný bio. rozl. odpad (hřbitovy)	13,96
200301	směsný komunální odpad	269,36
200307	objemný odpad	57,37

PŘÍJMY – VÝDAJE: -686.602 Kč

UPOZORNĚNÍ

Pravidelný vývoz BIOodpadu z hnědých popelnic bude zahájen ve čtvrtek 11. 4. 2024 s frekvencí 1x za 14 dní.

Sběrný dvůr – pracovní doba po dobu letního času

- Pondělí 14–16 hodin
- Středa 14–16 hodin
- Pátek 14–16 hodin
- Sobota 9–11 hodin

Volný byt v DPS

Od 1. 5. 2024 bude v Domě s pečovatelskou službou volný byt. Více na www.krucemburk.cz.

na SD, což znamená zvýšení na 206,4 kg na obyvatele (rok 2022 – 198,3 kg). Pro rok 2024 je stanovena výše 170 kg na obyvatele. Pokud se tato hranice překročí, bude účtován skládkovací poplatek ve výši 1.250 Kč/t (základní je 500 Kč/t). Do tohoto poplatku se počítá i objemný odpad a odpad ze hřbitovů.

Níže uveřejněná množství odpadu svědčí o tom, že naši občané se hodně zlepšili v třídění odpadu – KO se snížil a vzrostlo množství vytríděného skla, plastu a papíru. Děkuji všem, kdo třídí odpad.

Dagmar Sobotková

Příjmy (Kč):

poplatky od občanů	1.110.297
poplatky od rekreatantů	117.600
poplatky od podnikatelů	201.061
prodej druhotných surovin	93.046
za obaly od EKOKOMU	375.991
zpětný odběr elektro	13.581
poplatky ze SD	76.379
CELKEM	1.987.955

Výdaje (Kč):

směsný komunální odpad	914.731
tříděný sběr	773.164
biologický odpad	100.380
nebezpečný odpad	130.810
objemný odpad	122.466
kovy	8.320
textil	15.885
dřevo	17.728
stavební odpad	25.029
třídění a drcení suti	187.689
úklid odpadů na veřejných prostranstvích	21.000
provoz SD – nákup kontejnerů, odvoz odpadů, obsluha...	353.870
administrativa odpadového hospodářství	3.485
CELKEM	2.674.557

VINOTÉKA U PROKOPA

Nabízíme kvalitní stáčená moravská vína. Cena od 70 Kč dle odrůdy. Možnost rozvozu do Krucemburku a okolí. Rozvoz jeden den v týdnu dle objednávky. Více na tel. 775 710 121.

LIDSKÁ HLOUPOST NEZNÁ HRANIC

KINO KRUCEMBURK

V kině Krucemburk bylo v roce 2023 promítnuto 76 představení s návštěvou 1.976 diváků. Z toho bylo 26 představení v letním kině s návštěvou 589 diváků. Nejúspěšnější filmy: *Děti Nagana* a *Onemanshow – The movie*.

V sále kina zkouší a vystupuje loutkové divadlo Oblázek. Konaly se zde další akce – beseda s panem Langpaulem o Janu Zrzavém, vystoupení kapely ze Žďáru a tanečního kroužku ZUŠ.

Ladislav Polanský

INZERCE

Prodej zdravotních ortopedických matrací a lůžkovin – Benátky, tel. 602 477 835.

Prodej sportovních pohárů, medailí, diplomů – Benátky, tel. 602 477 835.

Prodejna zbraní, střeliva, loveckých potřeb

Hill Hunt s.r.o.

Mikuláše Střely 101, Krucemburk, 582 66
IČ: 19417861 | Tel.: 721 833 832
www.hillhunt.cz | kopeccky@hillhunt.cz

Otevírací hodiny:

PO: 8:30 – 11:30	12:30 – 16:30
ÚT: Na objednání	12:30 – 16:30
ST: 8:30 – 11:30	12:30 – 16:30
ČT: 8:30 – 11:30	Na objednání
PÁ: 8:30 – 11:30	12:30 – 16:30

POSLÁNÍ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY V KRUCEMBURKU

- 1) **PS POSKYTUJE** své služby klientům z Krucemburku, Hluboké, Starého Ranska, Vojnova Městce a Radostína.
- 2) **PS POSKYTUJE** své služby klientům v seniorském věku a invalidním důchodu, jejichž schopnosti, zejména v oblasti osobní péče a péče o domácnost, jsou sníženy.
- 3) **PS POMÁHÁ LIDEM**, aby i přes svoji zhoršenou životní situaci, kterou nezvládají ani s pomocí rodiny, mohli zůstat ve svém domácím prostředí.
- 4) **PS ZAJIŠŤUJE** péči ve spolupráci s rodinou nebo s charitativními pracovníky i klientům, kteří jsou dlouhodobě upoutáni na lůžko (pomoc při osobní hygieně na lůžku, dopomoc při podávání jídla, polohování na lůžku, přesun na invalidní vozík a jiné).
- 5) **PS** lze sjednat v DPS NA ADRESE:

HLUBOCKÁ 262, KRUCEMBURK

TELEFON: 569 697 275, 720 188 562

E-MAIL: pecovatelka@krucemburk.cz

PRAC. DOBA: Po–Pá od 7.00 do 15.30 h.

Sazebník úkonů PS Krucemburk platný od 1. 3. 2024

Úhrada služeb stanovených zákonem 108/2006 Sb., vyhláškou 505/2006

Základní sociální poradenství zdarma

Základní činnosti PS:

A) *pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu*

- 1) Pomoc a podpora při přípravě a podávání jídla100 Kč / hodinu
- 2) Pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek ... 100 Kč/ hodinu
- 3) Pomoc při přesunu na lůžko nebo na invalidní vozík..... 110 Kč / hodinu

B) *pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro os. hygienu*

- 1) Celková koupel ve středisku osobní hygieny v prostorách DPS 60 Kč / koupel
- 2) Celková koupel v domácnosti uživatele PS 110 Kč / hodinu
- 3) Běžné úkony osobní hygieny 100 Kč / hodinu
- 4) Pomoc při použití WC .. 100 Kč / hodinu

C) *poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy*

- 1) Zajištění stravy (oběda) – školní jídelna a zemědělské družstvo dle platného ceníku dodavatele
- 2) Dovoz oběda:
16 Kč / úkon – Krucemburk
18 Kč / úkon – Staré Ransko, Hluboká, Vojn. Městec, Radostín
- 3) Podání oběda v DPS 60 Kč / měsíc
- 4) Pomoc při přípravě a podání jídla 100 Kč / hodinu

D) *pomoc při zajištění chodu domácnosti*

- 1) Běžný úklid a údržba domácnosti 120 Kč / hodinu
- 2) Donáška uhlí, dřeva, pomoc při topení, vynesení popela 120 Kč / hodinu
- 3) Nákupy v rámci Krucemburku:
- malý nákup do 100 Kč 25 Kč / nákup
- velký nákup nad 100 Kč .. 35 Kč / nákup

Nákupy pro uživatele PS z Hluboké, ze Starého Ranska a z Vojnova Městce:

- malý nákup do 100 Kč .. 30 Kč / nákup
 - velký nákup nad 100 Kč .. 40 Kč / nákup
- 4) Různé pochůzky 30 Kč / úkon
 - 5) Praní a žehlení prádla 80 Kč / kg

E) *zprostředkování kontaktu se společenským prostředím*

- 1) Doprovod mimo domov s pečovatelkou – pěšky, sanitou, autem 100 Kč / hod.

Fakultativní činnosti PS:

- 1) Podpora (dohled) dospělým osobám v době nepřítomnosti o ně pečujících osob100 Kč / hodinu
- 2) Dovoz autem poskytovatele – na vyšetření k lékaři, na pedikúru apod.:
- Krucemburk – Hluboká 60 Kč
- Krucemburk – Staré Ransko 60 Kč
- Krucemburk – Ždírec n. D 80 Kč
- Krucemburk – v místě 30 Kč
- Krucemburk – Vojnův Městec..... 60 Kč
- další doprava (např. Chotěboř, Havlíčkův Brod, Hlinsko v Čechách, Žďár nad Sázavou a jiné)10 Kč / km

Úkony uvedené v minutách jsou účtovány za každou započatou časovou jednotku. Hodinová částka je účtována za skutečný čas strávený poskytováním úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění. Pokud poskytování těchto úkonů včetně času nezbytného k jejich zajištění netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.

INFORMACE Z KRONIKY

Ke dni 31. 12. 2023 mělo v naší obci trvalý pobyt **1.577 obyvatel** (788 mužů a 789 žen). Z toho v Krucemburku mělo trvalý pobyt 1.327 obyvatel (659 mužů a 668 žen), na Starém Ransku 182 obyvatel (98 mužů a 84 žen) a v Hluboké 68 obyvatel (31 mužů a 37 žen).

V roce 2023 se v naší obci narodilo celkem 12 dětí, zemřelo 17 občanů, přistěhovalo se 20 občanů a odstěhovalo se 32 občanů.

ŽIVOTNÍ JUBILEA V ROCE 2023

70 let – 17 občanů
75 let – 21 občanů
80 let – 11 občanů
85 let – 7 občanů
86 let – 3 občané
87 let – 5 občanů
88 let – 1 občan
89 let – 1 občan
90 let – 6 občanů
91 let – 4 občané
92 let – 3 občané
93 let – 2 občané
94 let – 1 občan
95 let – 3 občané

ÚMRTÍ

V prosinci 2023 až únoru 2024 zemřeli tyto občané:

Krucemburk

10. 1. 2024 Marta Jarošová
10. 2. 2024 František Nevole

Staré Ransko

7. 12. 2023 Jiří Kamarád
7. 1. 2024 Zdeněk Wasserbauer
15. 2. 2024 Jaroslav Hromádka

Čest jejich památce.

PERUN HLUBOKÁ
pořádá
13. ročník
15. června 2024
Závody dračích lodí
na rybníku ŘEKA
O trofej rytíře Mikuláše Střely

PERUN Hluboká DRAGON BOAT

PODPORIL Kraj Vysocina

- začátek závodů v 8:30
- malování na obličej a polední projížďky pro děti
- Velký ohňostroj od 22.00
- Vstup ZDARMA

KRUCEMBURSKÁ KNIHOVNA

V knihovně je **zaregistrováno 112 čtenářů** a během minulého roku 2023 bylo **vypůjčeno 2.602 knih**. Svým čtenářům se snažíme rozšířit nabídku knižních titulů o nově vydané publikace a také spolupracujeme s Krajskou knihovnou v Havlíčkově Brodě, která nám několikrát do roka zapůjčí knihy ze svého výměnného fondu. Kromě beletrie a naučných knih pro děti i dospělé nabízíme výpůjčky audioknih a časopisů. Pro malé čtenáře máme k vypůjčení knihy s Albi tužkou a k dispozici mají i různé společenské hry. Na webových stránkách knihovny www.krucemburk.knihovna.cz je k nahlédnutí online katalog, kde se mohou čtenáři podívat na nově pořízené publikace, případně si vyhledat aktuální informace o dostupnosti požadované knihy. Knihovna je otevřena pravidelně každý čtvrtek od 10 do 12 hodin a v pátek od 15 do 18 hodin.

Během roku pořádáme v knihovně i různé výstavy, například výstavu keramiky od paní Elišky Polanské, nebo zde proběhla výstava dřevěných výrobků a dekorací od paní Gabriely Doleželové. Knihovnu pravidelně navštěvují i děti z mateřské a základní školy, s nimiž si společně povídáme obecně o knihovně a nových zajímavých knížkách.

Jana Coufalová a Olga Kotenová

KRUCEMBURSKÝ JARMARK

23. ročník trhu řemesel v Krucemburku

V neděli 26. května 2024

se v areálu sokolovny Krucemburk uskuteční již 23. ročník trhu řemesel
Provoz tržnice od 9.00 hod.

Všechny Vás srdečně zve pořadatel MĚSTYS KRUCEMBURK
ve spolupráci s TJ SOKOL KRUCEMBURK

Od 25.5. do 26.5. se koná v Krucemburku tradiční pouť
Více informací pro prodejce na: www.krucemburk.cz

TJ Sokol Krucemburk srdečně zve na

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL

24. 3. 2024

**od 14:00 hodin
v sokolovně Krucemburk**

Hudba a občerstvení zajištěno, děti se můžou těšit na taneční skotačení a drobné ceny.

Vstupné dobrovolné.

TJ SOKOL KRUCEMBURK
Vás srdečně zve na tradiční

PÁLENÍ ČARODĚJNIC

které se koná

30. 4. 2024 OD 17 HOD.

Čeká nás soutěž "Nejlépsi maska čarodějnice"
o ceny od 17:30 h, teplé klobásky z udiřny,
studené pivo, víno
a zpěv při reprodukováné hudbě.

Dobrou náladu, děti, babičky,
dědečky a příbuzné s sebou.
Všichni jste srdečně zváni.

MŠ a ZUŠ Krucemburk pořádají
ve spolupráci s městysem Krucemburk

TRADIČNÍ BESÍDKU

při příležitosti

SVÁTKU MATEK

Besídka se koná:

12. 5. 2024

od 14 hodin v sokolovně.

Srdečně Vás všechny zveme.

ZAHRADNICKÉ PRÁCE

ÚDRŽBY ● REALIZACE ● VÝSADBY

www.rrzahrady.cz

- Jarní údržba trávníků – vertikutace
 - Celková údržba zeleně
 - Výsadba rostlin a stromů
- Úpravy, realizace i návrhy okrasných a užitkových záhonů

Kontaktujte nás a zmluvte si službu již nyní.

Jsme tu pro Vás!

 604 694 226

 rrzahrady@seznam.cz

**NABÍZÍME KOMPLETNÍ ZAHRADNICKÉ PRÁCE
A DALŠÍ SLUŽBY PRO DŮM I ZAHRADU!**

DĚKUJEME VŠEM SPONZORŮM ZA DARY DO TOMBOLY – PLES 2024

• Pan Jindřich Hájek – Krucemburk • paní Lucie Zajícová – kadeřnictví Krucemburk • Restaurace U rytíře Střely Krucemburk • AVE CZ Žďár nad Sázavou • PEKLO ČERTOVINA Hlinsko • Ondráček vodo-topo-plyn, s.r.o., Ždírec nad Doubravou • DOKOGAS, s.r.o. • pan Václav Dočkal – revize plynových zařízení Ždírec nad Doubravou • pan Jaroslav Joska – holič a kadeřník Krucemburk • paní Soňa Turinská – palačinky Krucemburk • pan Pavel Benc – BeHo, s.r.o., Staré Ransko • Řezbářství Winca von Samotzin • paní Pavlína Junová – Malochyně • GaH Ždírec nad Doubravou • Experting, spol. s r.o., Praha • Osvětlení a energetické systémy a.s., Praha • pan Petr Losenický – Krucemburk • paní Oldřiška Říhová – elektroinstalace Staré Ransko • pan Karel Losenický – majitel hotelu Amade • pan Václav Duben – zmrzlina Krucemburk • pan Libor Marek – Krucemburk • cukrárna DIPP Ždírec nad Doubravou • paní Málková – stavebniny Ždírec nad Doubravou • pan Jaromír Mífka – Krucemburk • paní Eliška Polanská – keramika Krucemburk • paní Věra Konárová – pedikúra Krucemburk • Restaurace u Lázníčků Ždírec nad Doubravou • Reproservis Žďár nad Sázavou • AQUASYS Žďár nad Sázavou • pan Jiří Kasal – soukromý zemědělec Krucemburk • pan Novotný – IPI, s.r.o., Žďár nad Sázavou • pan Karel Losenický – truhlářství Krucemburk • kino Krucemburk • JUDr. Ondřej Málek – Havlíčkův Brod • Hilbert Interiéry, s.r.o., Praha • Bowling bar Ždírec nad Doubravou • pan Michal Starý – truhlářství Ždírec nad Doubravou • LESOŠKOLKY, s.r.o. • paní Jiřina Moravcová – obchodní činnost • Recycling – kovové odpady a.s., Chotěboř • COOP družstvo Havlíčkův Brod • pan Jindřich Šlerka – Krucemburk • pan Miloš Losenický – Krucemburk • paní Hana Losenická – Obchůdek U sluníčka • EKOKOM Praha • paní Markéta Brychnáčová – kadeřnictví Krucemburk • ELKO Elektro, s.r.o., Krucemburk • pan Škroch – ELTER Hlinsko • pan Lukáš Čejka – Vojnův Městec • paní Hana Netolická – Kameničky • Poklop systém, s.r.o. • pan Martin Stražil – Krucemburk • pan Petr Kohout – Vojnův Městec • pan Petr Svoboda – Krucemburk • Zemědělská a.s. Krucemburk • REMA systém • JANČA&EMAS group, s.r.o., Praha • COBAP, s.r.o. • pan Miroslav Zvolánek – Krucemburk • paní Jaroslava Mokrá – lékárna Krucemburk • paní Lucie Kavalířová – masáže Krucemburk • Patrik Otradovský – OK Comp • pan Martin Jonáš – Hluboká • paní Jana Malá – vinotéka Ždírec nad Doubravou • TRAMONT Staré Ransko • Myslivecké sdružení Krucemburk • pan Pavel Prokopec – topenářství a instalatérství Hluboká • Ing. Lukáš Kopecký – projektant Chotěboř • pan Lukáš Dohnal – Krucemburk • LDO Přibyslav • pan Jan Valecký – autoopravna Krucemburk • DOSIP Servis • pan David Hoke – stavební práce Krucemburk • Slévárna a modelárna Nové Ransko • Elasta Vestil a.s., Krucemburk • MVDr. Šárka Dolínková – veterinární klinika Ždírec nad Doubravou • pan Česlav Veselý – Žďár nad Sázavou • Z+M partner, s.r.o., Ostrava • Ing. Luboš Petříček – PL-Bulding • STAVOKOMP Havlíčkův Brod • Stora Enso Ždírec nad Doubravou • SPH stavby Bystřice nad Pernštejnem • pan Mrázek – KB Elektro • pan Tomáš Kasal – Ždírec nad Doubravou • pan Jan Matějka – zemní práce Ždírec nad Doubravou • pan Ondřej Dostál – Krucemburk • paní Hana Kasalová – krmiva Ždírec nad Doubravou • Perun Hluboká • Městys Krucemburk.

Děkujeme.

terapie
Petra Rybáčková

KRANIOSAKRÁLNÍ TERAPIE

**Příjemná, relaxační, léčivá i preventivní
metoda pro dospělé, děti, těhotné i miminka**

Pomáhá nastartovat samoozdravné procesy Vašeho těla, dochází k jeho harmonizaci, k uvolňování bloků jak na fyzické, psychické i duševní úrovni (úleva od bolestí hlavy, páteře, kloubů, při poruchách trávení, po operačních stavech, úrazech, proti depresím, při strachu, úzkosti, při potížích psychosomatického původu).

Těším se na Vás.

Možnost zakoupení dárkových poukazů

☎ 739 045 096

✉ cesta@terapiepr.cz

www.terapiepr.cz

Ždírec nad Doubravou

Důležitou součástí života obyvatel měst a městeček bývaly v minulosti výroční trhy zvané jarmarky (z německého „Jahrmarkt“). Konávaly se rok co rok v přesně stanovených termínech a účastníci se jich jak prodejci místní, tak i obchodníci přijíždějící z větších vzdáleností. Nabízelo se na nich běžně nedostupné, vzácnější a exotičtější zboží jako například látky, stuhy, pentle potřebné pro dívčí kroje, své výrobky nabízeli kožišníci, obuvníci, řešetáři a další. Žádný prodávající však nesměl své zboží vychvalovat či vyvolávat, bylo zakázáno pomlouvat či kritizovat jiné výrobky a úkolovat pomocníky. Na dodržování těchto pravidel dohlížel rychtář. Větší obchody se na výročním trhu domlouvaly v hospodě a větší, dobře provedené transakce se zde také zapily, čemuž se říkalo *litkup*. Součástí jarmarků bývala i lidová zábava, navštěvovaly je různé potulné atrakce jako např. loutková divadla, artisté, medvědáři nebo potulní malíři. V neposlední řadě mívaly i funkci sociální, setkávali se na nich lidé z bližšího i vzdálenějšího okolí. A kromě toho tržní poplatky, které museli prodávající skládat, tvořily nezanedbatelnou položku v hospodaření městských samospráv.

Právo pořádat jarmark nebylo ničím samozřejmým, vznikalo na základě privilegia udělovaného samotným panovníkem, většinou při povýšení vesnice na městečko. Je sice pravda, že Krucemburk byl jako městečko zmíněn už v listině z roku 1386, nedá se ale asi předpokládat, že by právem jarmarku byl nadán už v této době, vždyť i větší poddanská města – Mladá Boleslav, Prachatice, Litomyšl a další – získávala tato privilegia až na přelomu 14. a 15. století. Ať už se tak ale stalo kdykoli, jisté je, že před třicetiletou válkou měl Krucemburk právo na dva výroční trhy – začínaly ve čtvrtek po svátku Nanebevstoupení Páně (18. května) a ve čtvrtek po svátku Božího Těla (8. června), přičemž každý trval osm dní.

Listem a majestátem, vydaným v Luxemburgu a datovaným 7. května roku 1670, císař a král Leopold I. oznamuje všem, že „na ponížené prosení Slovatného Frydrycha Smilkovského z Palmbergku, vierného milého (tehdejšího majitele panství), aby Miesteczkou jeho Kruczenburgku a obyvateľům v něm, Lydem poddaným jeho, tu Cysarszkou a kráľovskou Milost ucinili a jim k przedessle majícím dvoum Jarmarkum jich jesstě jině dva, kterýžby, a to prvniho v ten pondělí po Svatém Václavie (28. září) a druhý na den Svaté Panny Katerziny (25. listopadu) každoročně užívati a je držívati mohli s osmi dny po rzad zbiehlými a Freyunkem obyczajným“. Zároveň tímto listem potvrdil i výsadu původních dvou jarmarků. Důvodem pro rozšíření počtu výročních trhů potom bylo, „aby oni Kruczenburgskstí po

oněch tak dlouho trvajících obtížnostech a neprzíležitostech Vojenských zase poniekud ku povstání a vzniku prziítí a tudy sobě jakz takz pomoci mohli“.

Praxe čtyř výročních trhů ve výše uvedených termínech potom byla dodržována až do roku 1757. Tehdy se stalo, že „ten, dle Privilegium jarmarečních, na slavnost Božího těla vysazený jarmark v témž napředjmenovaného roku, skrze vynasnažení Matěje Ležáka, toho času primase, a France Jindry, rychtáře, jest přeložený a na budoucí časy vždycky každoročně ten pondělek před Hromnicema držeti se má. Z té příčiny, poněvadž na tu vejroční slavnost Božího těla procesí po rynku a církevní ceremonie při čtyřech oltářích se vykonávají, tak aby k žádné nepočestnosti nejsvětější svátosti oltářní příčina se nevyskytla, v ten den na tu slavnosti jarmark vysazený se odpustil.“

Jarmark bez prodejců by samozřejmě nebyl jarmarkem, a tak se na trhy sjížděli řemeslníci z širokého okolí. Svě stánky si však nemohli postavit, jak se komu zlíbí, každý měl vyhrazeno své místo, za které ovšem musel zaplatit předem stanovenou taxu do obecní pokladny. Zprvu dostávali obchodníci od obecního úřadu pouze potvrzení o zakoupení svého místa, jak svědčí zápis v *Pamětní knize městys Krucburka* ze dne 22. května 1754 – „téhož dne svrchu psaného proukázal jest písemně vysvěčení Martin Jarej, kramář z Kutný Hory, že jest on sobě takové místo jarmareční v roku 1746 dne 26. oktobris za primasa Vilíma Skřivana zakoupil“. Od roku 1753 už byly zápisy o nákupu jednotlivých míst vpisovány přímo do *Pamětní knihy*. Tak například toho roku „dne 25. Novembris zakoupil sobě místo k postavení dvouch krámů o jarmarce Jířík Majer z Brtnice proti domu Martina Moravce, za kterého místo složil 45 kr.(ejcarů), aby on na tom místě o každým jarmarku do své smrti z svým krámem státi mohl“. K tomuto zápisu bylo dodatečně připsáno „ten jmenovaný dům Martina Moravce jest nyní pod numerem 98“ – čísla popisná totiž obdržela jednotlivá stavení až při číslování domů na podzim roku 1770. Do té doby tedy bylo nutno detailně popisovat, kde má který prodejce svůj krámeček postavit, takže např. „Matěj Bábovka z Kutný Hory má své místo proti dvěřím Matěje Pátka, konce prken z krámu mají být zároveň se sloupem po pravý straně dveř“ a nebo „Josef Hodák z Německého Brodu zakoupil místo od prostředního sloupu podloubí domu p. Jakuba Spilky k straně p. Jakuba Zerzavého“ (z těchto zápisů mimo jiné vyplývá, že domy po celé jižní straně náměstí měly štítové strany opatřené podloubím, pod kterým se v případě nepřízně počasí mohlo také obchodovat).

Pokud si prodejce své místo zakoupil (cena se pohybovala, patrně podle velikosti

jednotlivých krámů, mezi 25 až 45 krejcarů), měl jej garantované – „kterěž o každém jarmarku až do své smrti užítí má a žádný jiný z kramářů, pokudž on nadjmenovaný živ bude, na to místo krám bez jeho povolení postaviti nemá“. Kramáři si ovšem svá místa mohli mezi sebou také prodávat – „Jan Kohout, kramář z Borový, zakoupil jest sobě místo pro svůj krám, kterěž předešle Josef Štajner ze Žlebů míval“, ovšem později „to místo Jan Kohout odprodal Janu Šebestovi, kramáři z Krouny“. 27. listopadu 1773 zase „Terezie Jelcová z Proseče zakoupila místo od Tomáše Cerekvického ze Svatky s tou výminkou, kdyby ještě někdy jmenovaný Tomáš Cerekvickej na jarmark přišel a to místo pro krám potřeboval, že jemu z téhož místa ustoupí. Po jeho smrti teprve jí náležeti bude, za to složila 20 krejcarů.“ Obec sama si ovšem také hlídala, zda se některé místo neuvolnilo úmrtím pronajímatele; v takovém případě byla u zápisu dodatečně dopsaná poznámka: „Ten umřel.“

Je zajímavé, že až na výjimky nevíme, s čím jednotliví prodejci obchodovali. Většinou se to v zápisech odbylo stručným sdělením, že jde o „vystavení svého krámského zboží“. Známe tak pouze dva perníkáře z Německého Brodu – Václava Baštyňa a Jakuba Pěma, kteří měli navíc své stánky vedle sebe, a soukeníky Josefa Zezuláka a Matěje Šípala, oba z Chotěboře, kde bylo toto řemeslo značně rozšířené.

Neméně zajímavé je také to, odkud jednotliví obchodníci do Krucemburku přijížděli – když pomíneme domácí, nejbližší to měli kramáři z Hlinska nebo ze Svatky. Z větších vzdáleností to byli prodejci z Navesrky, Proseče, Krouny, od Německého Brodu (Ousobí, Kyjov), z Větrného Jeníkova, Běstvíni, ale například takový Tomáš Hanus přijížděl až z Vysokého Mýta. Svě stánky zde měli i židé – Abraham Roman z Luže nebo Jakub Bril z Libice. Z domácích tady měli svá zastoupení třeba Josef Jelínek z Hluboké nebo otec a syn Josefové z krucemburského „šenkýřského“ rodu Hendlů.

Samozřejmě, že i mezi kramáři docházelo čas od času ke konfliktům, zvlášť když byl ve hře také alkohol. Stávalo se, že pokud se dotyční nedohodli mezi sebou sami, muselo tyto rozepře nakonec řešit až obecní zastupitelstvo – primas, rychtář a konšelé. Tak například „Léta Páně 1756 dne 5. oktobris stalo se porovnaní u poctivého práva v městys Krucburku mezi dvouma kramáři, totiž Matesem Wirtem z Běstvině a Martinem Jarým z Jeleního stranu nějaké hany, že jest Martin Jarej nadepsanému Matesovi Wirtovi nějaké věci (však ale při rauši) jest vyčítal. Nicméně ale v strízlivosti u poctivého práva ničeho dokázati nemohl, nýbrž jeho odprosil a spolu se zas smířili.“

FRANTIŠEK DOBROVOLNÝ

Samotná organizace jarmarku ovšem spočívala v soukromých rukou. Obec ji pronajímala, pochopitelně za úplaty, zájemcům, kteří se zavázali za stálý roční plat do obecní pokladny starat se a dohlížet na hladký průběh. Jejich profitem naopak bylo např. pronajímání prken na stavbu stánků a další „servis“ prodávajícím. Toto se dělo formou dražby, viz následující zápis: „*Paměť se tuto činí, že jest pan Václav Zvolánek, rychtář mladší, soused v nru. 104 čtyři roční jarmarky v roku 1790 dne 6. januari propachtoval, o kterýžto pachtuňk licitýrováno bylo. Což vyšlo na 16 zlatých 11 krejcarů každoročně k obci skládati má a to sice skrze dvanácte let trvati má, až zase do 3. ho dne měsíce januari 1802 roku, ten jeho pachtuňk se vyplní.*“

Dá se předpokládat, že finančně si pomohli i někteří další obyvatelé Krucemburku – obchodníci i kupující se museli někde stravovat, během jarmarku zde také pravděpodobně několik dní přespávali a kapacita hostince na náměstí určitě nestačila poptávce. To byla příležitost pro majitele domů, kteří měli nějakou volnou komůrku k ubytování.

Obraz, který výše podávám, se sice týká druhé poloviny 18. století, ale dá se důvodně předpokládat, že podobně jarmarky vypadaly už dávno předtím a ještě dlouho potom, snad až do začátku 20. století. Život našich předků nepodléhal tak rychlým změnám jako náš život v současnosti.

Jiří Pospíchal

Jméno Ferdinanda Maxmiliana Josepha von Habsburg-Lothringen už dnes málokomu co řekne. Do českých dějin se tento mladší bratr císaře Františka Josefa I. nijak nezapsal, do těch světových ovšem jako císař Maxmilian I. Mexický ano. Jak uvádí WikipediE, „*Maxmilán vystoupil z fregaty Novara na americkou půdu v mexickém Veracruzu dne 28. května 1864. S sebou přivezl dobrovolnickou armádu složenou ze žoldnéřů všech možných národností včetně Čechů*“. O tom, že jedním z těchto Čechů byl i krucemburský rodák, nás informuje dopis, který přišel na obecní úřad v předvánočním čase roku 1866:

„*Ctné představenstvo v Krucemburku. Dle sem od císa. mexikánského vyslanství zaslaného úmrtního listu zemřel v Mexiku dobrovolník František Dobrovolný z Krucemburku dne 19. ho května 1866.*

„*Žádá se sem ve 14ti dnech oznámiti, jest li tento zemřelý v obci jaké jmění zanechal a v čem to samé pozůstává, a v pádu kdo jsou jeho nejbližší příbuzní.*

„*Od c.k. okresního úřadu a soudu v Chotěboři dne 20. ho prosince 1866.*“

(podpis nečitelný)

Kdo byl tento František Dobrovolný? Narodil se 28. března 1825 jako třetí syn Václava Dobrovolného, sedláka z čp. 102, a Anasztazie, dcery Josefa Podstatného, kloboučníka z čp. 130. To je ale také vše, co se o něm nechá s určitostí říci. Dá se předpokládat,

že v Krucemburku vychodil školu a snad se i vyučil nějakému řemeslu, potom se ale pravděpodobně dal k vojsku. Snad si vzal příklad ze svého staršího bratra Václava, který sloužil jako voják u pluku dragounů č. 5 prince Eugena ze Savoyen, ovšem po svatbě v únoru 1852 s Julií, dcerou Josefa Daniela, souseda a truhláře z čp. 65, dožil v Krucemburku jako počestný živnostník – sedlák. Jak na výzvu okresního úřadu odpovědělo obecní zastupitelstvo, není známo, ale co se nejbližších příbuzných týká, zde František nouzi netrpěl – měl totiž deset bratrů a jednu sestru, z nichž v době jeho úmrtí ještě šest žilo.

Když se František Dobrovolný za moře vydával, možná jej vedla touha po dobrodružství, nepochybně ale i vidina finančního zisku. Netušil ovšem, že se již do Čech ani do Krucemburku nikdy nevrátí.

Nález kosterních pozůstatků

„*Dne 23. července 1841 blíž Kruzburka na místě nazvaném „V Březinkách“ nalezené byly kosti, dle komisy kriminálního slavného ouřadu, držené v Kruzburku dne 13. srpna 1841, uznané z lidského těla pocházející, jichžto lepka (lebka) proražena, člověka na hlavě zabitého ukazovala. Dle rozsudku slavného c.k. kriminálního ouřadu kutnohorského, obdržného skrze slavný vrchní ouřad polenský dne 18. září 1841, byly kosti tyto dne 23. ho září 1841 ode mne, Fr. Šuberta, faráře, pochované.*“

Jiří Pospíchal

SPOLEK PŘÁTEL KRUCEMBURKU

V archivu Spolku přátel Krucemburku se nachází článek pana Pavla Vomely, který nás seznamuje s životem významného krucemburského rodáka MUDr. Josefa Zrzavého. Léta pokročila: letos uplyne od narození této osobnosti 115 let, článek o něm napsal Pavel Vomela již před 25 lety. Pro jeho stálou aktuálnost ho přikládáme v příspěvku v plném rozsahu.

Knihy MUDr. Josefa Zrzavého uvedené v článku lze vypůjčit např. v síti pražských knihoven, další informace o něm lze dohledat na internetu.

za SPK Olga Málková

MUDR. JOSEF ZRZAVÝ (1909–1990)

Významné výročí MUDr. Josefa Zrzavého

Dne 7. března 1909 se v Krucemburku v hostinci „Na Špici“ narodil profesor MUDr. Josef Zrzavý. Po absolvování reálného gymnázia v Chotěboři (1929) studoval na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde se po promoci v roce 1935 stal asistentem. Zájem o přírodní vědy jej přivedl k tomu, že vystudoval ještě zoologii a antropologii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy.

Za druhé světové války působil ve Státním zdravotním ústavu v Praze, po válce se vrátil zpět na lékařskou fakultu a zapojil se do obnovy ústavu. Přednášel anatomii nejen medikům, ale také posluchačům fakulty tělesné výchovy, Akademie výtvarných umění a na Uměleckopřemyslové škole.

V říjnu 1948 odešel z Prahy do Hradce Králové, kde během tří let dobudoval anatomický ústav. Po vzniku Vojenské lékařské akademie přešel do Olomouce, kde působil jako přednosta anatomického ústavu.

V roce 1966 byl jmenován profesorem Univerzity Palackého v Olomouci, kde byl i proděkanem. Své celoživotní zkušenosti s výukou na Akademii výtvarných umění shrnul v monografii *Plastická anatomie člověka*, která vyšla několikrát v přepracovaném vydání i v zahraničí pod názvem *Anatomie pro výtvarníky*.

Profesor Zrzavý byl vynikajícím vysokoškolským učitelem. V jeho osobě se jedinečným způsobem skloubilo medicínské a přírodovědné vzdělání s vřelým vztahem k učitelskému povolání, navíc doplněné kreslířským nadáním, které bylo rodině Zrzavých vlastní. Malíř Jan Zrzavý byl jeho bratranec. Profesor Zrzavý byl čestným členem Čs. společnosti antropologické, členem mnoha redakčních rad, držitel medailí Univerzity Palackého, Karlovy a Komenského. Jeho život se uzavřel 4. srpna 1990.

Pavel Vomela, 1999

POČASÍ ROKU 2023 V KRUCEMBURKU

1. leden připadl na neděli. Šlo opět o jeden z nejteplejších začátků roku za několik posledních desetiletí: bylo slunečno, ráno 5 °C, odpoledne 11 °C. V dalších dnech převažovalo oblačno s dešťovými přeháňkami, ranní teploty mírně nad nulou (ale 4. a 11. ledna byl ranní mráz), odpolední teploty mezi 5 a 8 °C. V polovině měsíce se ochladilo (ráno nula, odpoledne 3 °C). 18. ledna napadl centimetr sněhu, ale hned roztál. Od konce druhé dekády začaly chladné dny – v noci pod nulou, přes den kolem nuly (29. a 30. ledna -6 °C). 21. ledna napadlo 15 cm sněhu, sněžilo také poslední dva dny (foukal silný vítr).

Počátkem **února** pokračovalo oblačné počasí s přeháňkami doprovázenými větrem. 5. února začal velmi chladný týden: bylo slunečno s arktickými rány (5.–8. února -10 až -15 °C) a ledovými dny. 6. až 8. února byly nejchladnější dny zimy v celé republice (na Šumavě bylo -28 až -30 °C). V druhé dekádě bylo zataženo, denní teploty vystoupaly nad nulu. Postupně se oteplovalo – na konci dekády se dostaly teploty odpoledne na 10 °C. Protože byly občas dešťové přeháňky, sníh roztál. 25. února se ochladilo: bylo zataženo se sněhovými přeháňkami a teplotou kolem nuly. Poslední únorový den bylo slunečno (s ranním mrazem -7 °C).

Březen začal chladným ránem (u potoka -10 °C), poté bylo slunečno. Od poloviny dekády převažovalo oblačné počasí s občasnými přeháňkami, ranní teploty kolem nuly (12. března ráno -7 °C), odpolední mírně nad nulou. V druhé polovině měsíce bylo slunečno, odpolední teploty na začátku třetí dekády překročily 15 °C. 27. března se ochladilo a začalo sněžit, takže o den později už byla souvislá sněhová pokrývka. 29. března se opět oteplilo (odpoledne 10 °C) a při dešťových přeháňkách sníh roztál. Březen se večer rozloučil bouřkou (hřmělo a blýskalo se) s drobnými kroupami.

Po deštivém **1. dubnu** se postupně vyjasňovalo, ale také ochladilo: ranní teploty pod nulou (5. dubna bylo na některých místech obce -10 °C), odpoledne mírně nad nulou.

Velikonoce. Na Zelený čtvrtek (6. dubna) bylo jasno, ráno mráz (-5 °C), odpoledne 7 °C. Další den bylo zataženo s přeháňkami (ráno 2 °C, odpoledne 6 °C). Na Bílou sobotu bylo skutečně bílo, sníh však při oblačném počasí (odpoledne 6 °C) brzy roztál. V neděli bylo zataženo (7 °C) a dešťové přeháňky. V pondělí ráno byl mírný mráz (-1 °C), pak bylo slunečné počasí (12 °C).

V dalších dnech bylo oblačno s přeháňkami (14. dubna přišlo celý den) a s ranními teplotami mírně nad nulou, odpoledne do 10 °C. Oteplovat se začalo na konci dekády a 22. dubna se odpolední teplota vyšplhala k 20 °C. Poté se střídalo polojasné a oblačné počasí s přeháňkami a denními teplotami

10 až 15 °C. Rej čarodějnic se uskutečnil za polojasného počasí (večer bylo 8 °C).

Květen začal slunečným počasím (17 °C). To pokračovalo i v dalších dnech, ranní teploty 5 až 10 °C (ale 8. a 9. května mírně nad nulou), odpolední 15 až 20 °C. Druhá dekáda měsíce byla oblačná s přeháňkami, ranní teploty nejčastěji kolem 8 °C, odpolední 14 °C. Po slunečném a teplém víkendu (20. a 21. května) bylo oblačno s teplotami 20 °C.

Pouť. Pripadla na neděli 28. května. Od pátku bylo slunečno, ranní teploty 8 °C, odpoledne k 20 °C. Slunečný byl i konec měsíce.

Začátkem **června** pokračovalo slunečné počasí. Od 5. června bylo oblačno s častými přeháňkami (8. června večer byla bouřka). V druhé dekádě převažovalo slunečné počasí, ranní teploty stále kolem 10 °C, odpolední mezi 15 a 20 °C. Na přelomu dekád teplo vyvrcholilo letními dny a z 20. na 21. června tropickou nocí. 21. června odpoledne, jen několik minut po začátku astronomického léta, se přehnal přes obec bouřka. V dalších dnech se střídalo slunečné a oblačné počasí s denními teplotami přes 20 °C. Měsíc skončil přeháňkami.

Červenec začal slunečným počasím s denními teplotami kolem 20 °C. Po bouřce s deštěm (5. července) pokračovalo teplé počasí a 8. července byl již letní den a další den se teplota vyšplhala na 27 °C (na některých místech republiky byl supertropický den přesahující 37 °C). Po další bouřce s deštěm 12. července vyvrcholilo teplé počasí 15. července tropickým dnem (ve středních a západních Čechách bylo 38 °C). Slunečné počasí bylo i v dalších dnech. V poslední dekádě se střídalo jasné a oblačné počasí s přeháňkami a bouřkami. Ranní teploty byly kolem 15 °C, odpolední po sv. Anně klesly k 20 °C.

První **srpnová** dekáda byla deštivá: převažovalo oblačno s přeháňkami, 5. a 6. srpna hustě pršelo celý den. Ranní teploty klesly z 15 na 10 °C, odpolední z 20 na 15 °C. Po chladném ránu 10. srpna (jen 6 °C) se oteplilo a už 12. srpna se vrátily letní dny; slunečno a teplé počasí se – s výjimkou 16.–18. srpna, kdy pršelo – udrželo až do poloviny třetí dekády. 26. srpna se večer přehnal bouřka s deštěm a přeháňky pokračovaly až do konce měsíce; ochladilo se (přes den jen do 15 °C).

Po třech oblačných dnech pokračovalo v **září** slunečné počasí – ranní teploty stouply do přelomu dekád z 10 na 15 °C, denní z 20 na 25 °C (na některých místech republiky byl 10. září tropický den). Až na mírné ochlazení začátkem astronomického podzimu (24. září bylo ráno 7 °C a odpoledne 15 °C) vytrvalo slunečné a teplé počasí (přes den nad 20 °C) až do konce měsíce.

SRÁŽKY ZA ROK 2023

V roce 2023 spadlo v Kruceburku 143 cm sněhu, z toho v lednu 23 cm, v únoru 14 cm, v březnu 8 cm, v listopadu 15 cm a v prosinci 81 cm. V roce 2023 spadlo v obci 815,8 mm srážek, z toho:

Měsíc	děšť (mm)	sníh (cm)
Leden	44,2	23
Únor	42,6	14
Březen	55,6	8
Duben	87,9	2
Květen	42,8	
Červen	37,1	
Červenec	58,7	
Srpen	147,6	
Září	7,9	
Říjen	53,3	
Listopad	102,6	15
Prosinec	135,5	81
Celkem	815,8	143

Nejvíce srážek spadlo v srpnu (147,6 mm) a nejméně v září (7,9 mm). V průběhu roku bylo 15 bouřek, z toho v červenci 5.

Jan Moravec

Naše velké poděkování patří Janu Moravcovi, který již několik let sleduje a zapisuje počasí v Kruceburku. Budeme velice rádi, pokud v tom bude pokračovat i nadále.

Redakce

První tři **říjnové** dny byly slunečné a velmi teplé – 3. října bylo odpoledne 22 °C a na některých místech republiky letní den. Po dešťové přeháňce v noci na 4. října se ochladilo – při oblačném počasí bylo ráno 10 °C a odpoledne kolem 15 °C. Dekádu zakončilo deštivé počasí. Začátkem druhé dekády se opět oteplilo – přes den bylo 20 °C (na některých místech republiky byl letní den). Po deštivém 14. říjnu se ochladilo; 17. října bylo ráno mírně nad nulou, odpoledne 7 °C. Poté se postupně oteplovalo – 21. října bylo při slunečném počasí 18 °C. V poslední dekádě se střídalo slunečné a oblačné počasí s přeháňkami doprovázenými větrem: ranní teploty se nejčastěji pohybovaly kolem 10 °C, odpolední mezi 12 a 15 °C.

V první dekádě **listopadu** se střídalo polojasné a oblačné počasí s přeháňkami; ranní teploty se pohybovaly nejčastěji mezi 5 a 9 °C, odpolední postupně klesly z 13 k 7 °C. Na sv. Martina se ochladilo: při proměnlivém počasí klesly ranní teploty k nule, odpolední k 4 °C. Po krátkém oteplení se začalo v polovině měsíce ochlazovat a to vyvrcholilo 19. listopadu ráno slabou sněhovou pokrývkou a teplotou na nule.

Po dalším krátkém oteplení na přelomu dekády se 22. listopadu ochladilo, na sv. Kateřinu začal padat sníh a 29. listopadu spadly i denní teploty pod nulu.

První dva dny **prosince** sněžilo: napadlo čtvrt metru sněhu, takže na polích byla čtyřicetcentimetrová vrstva. Následovalo zatažené počasí s teplotami mírně pod nulou. Začátkem druhé dekády se oteplilo (teploty do 5 °C) a sníh postupně roztál. Teplé počasí vyvrcholilo třemi slunečnými dny koncem dekády (odpoledne 10 °C). 20. prosince se zatažlo a dešťové přeháňky se s klesající teplotou měnily ve sněžení doprovázené větrem, takže 23. prosince byla půlmetrová vrstva sněhu.

Vánoce byly teplé a větrné. Na Štědrý den bylo zataženo s teplotou kolem 6 °C, sníh začal odtávat. Na Boží hod bylo dopoledne oblačno, odpoledne zataženo s dešťovými přeháňkami, na Štěpána oblačno, po oba dny 8 °C. Sníh téměř roztál.

Po chladném ránu 27. prosince (mírně nad nulou) pokračoval konec měsíce střídavě polojasným a oblačným počasím s teplotami 6 až 10 °C. Rok 2023 se rozloučil ráno přízemním mrazíkem, přes den a večer bylo zataženo (4 °C).

Celková charakteristika počasí

Rok 2023 byl velmi teplý. Podle sdělení meteorologické služby Evropské unie Copernicus, která sleduje klimatické extrémy a hlavní faktory, které za nimi stojí, byla průměrná globální teplota 14,98 °C, což je o 0,17 °C více než v předcházejícím nejteplejším roce 2016. Podle názoru zástupkyně ředitele služby Copernicus „teploty v roce 2023 pravděpodobně překonaly teploty jakéhokoliv období za posledních nejméně 100.000 let“.

Podle sdělení Českého hydrometeorologického ústavu byl rok 2023 teplotně výrazně nadprůměrný s teplotou 9,7 °C (odchylka

Zajímavosti kolem počasí

- Během roku bylo 30 letních dnů (nad 25 °C) – první 1. června, poslední 12. září. 15. srpna byl tropický den (teplota přesáhla 30 °C). Tropických nocí bylo šest – první 20./21. června, poslední 24./25. srpna (teplota neklesla pod 20 °C).
- Poslední mráz byl 12. dubna (na některých místech Kruceburku bylo mírně pod nulou 26. dubna), první mráz 25. listopadu (celý den pod nulou). Během roku bylo 14 ledových dní (teplota byla celý den pod nulou) a tři arktická rána: 6.–8. února (-11 až -14 °C).

1,4 °C od dlouhodobého normálu let 1991–2020). Šlo o nejteplejší rok od roku 1961: následují roky 2018 s průměrnou teplotou 9,6 °C, 2019 (9,5 °C) a 2014 a 2015 (9,4 °C). Teplé byly měsíce září (3,5 °C oproti průměru z let 1991–2020), leden (3,4), říjen (2,9) a prosinec (2,5), dále pak únor (1,6), březen (1,5) a červenec (1,3), naopak chladné byly duben (-2,1) a květen (-0,5). Ostatní měsíce byly teplotně mírně nad normálem.

Velmi teplý byl meteorologický podzim: září bylo s průměrnou teplotou 16,5 °C mimořádně nadnormální a dosud nejteplejším zářím na území ČR. Říjen byl hodnocen s průměrnou teplotou 11,1 °C jako silně nadnormální. Listopad byl s teplotou 4,1 °C jen o 0,6 °C vyšší než normál.

Rok 2023 v pražském Klementinu, nejstarší fungující meteorologické stanici v ČR, která údaje zaznamenává nepřetržitě od roku 1775, byl společně s rokem 2018 nejteplejší od začátku měření. Průměrná roční teplota dosáhla 12,8 °C. Meteorologický podzim byl v pražském Klementinu nejteplejší od počátku měření teplot na této stanici (1775); průměrná teplota od září do

listopadu byla 13,6 °C, odchylka od normálu let 1991–2020 činila 2,6 °C. Rekordně teplé byly září (průměrná teplota 19,6 °C, odchylka 4,4 °C od dlouhodobého průměru) i říjen (14,1 °C, odchylka 4,3 °C), listopad byl teplotně normální (průměr 7,1 °C, tj. o stupeň víc oproti normálu).

Také v Kruceburku byl podzim velmi teplý, jak ukazují údaje amatérského měření. Průměrná zářijová teplota činila 16,5 °C, přičemž průměrná teplota v posledních pěti letech (2018–2022) byla 13,1 °C; zářijové teploty let 2018, 2020 a 2021 se pohybovaly mezi 13,7 a 14 °C. Průměrná říjnová teplota v Kruceburku byla 12,5 °C; průměrná teplota v posledních pěti letech byla 9,2 °C, teplo bylo hlavně v říjnu 2022 (10,7 °C).

Rok 2022 byl z hlediska množství srážek normální: napršelo 732 mm, což je 107 % dlouhodobého normálu z let 1991–2020. Na srážky byly chudé září (30 % oproti průměru z let 1991–2020), červen (56 %), květen (61 %) a červenec (66 %). Srážkově nadprůměrné byly listopad (200 % – byl v Česku nejdeštivější od roku 1961), prosinec (196 %), duben (174 %) a srpen (173 %).

Srážky v Kruceburku jsou patrné z tabulky. V letech 1991–2020 byl roční srážkový normál 840 mm. Z pohledu naší obce byl rok 2023 průměrný (97 %). Bohatě na srážky byly srpen (268,4 % průměru srpnových srážek), prosinec (249,2 %), duben (183,5 %) a listopad (155,7 %). Sucho bylo v září (11 %), v červnu (46,6 %), v květnu (52 %) a částečně i v červenci (55,7 %); zde je však potřeba připomenout, že průměr červencových srážek je v Kruceburku vysoký – 105,3 mm, zatímco v ostatních měsících se pohybuje nejčastěji mezi 50 a 80 mm.

Na základě vlastních pozorování, sdělení kruceburských občanů a informací z tisku zpracoval Jiří Zeman

NAŠE PŘÍRODA

Vítám vás, vážení přátelé, po roce v pravidelné rubrice o naší přírodě.

V polovině měsíce ledna letošního roku vyhlásila Česká botanická společnost rostlinou roku **KOSATEC SIBÍŘSKÝ** (*Iris sibirica* L.).

Čeleď: Iridaceae – Kosatcovité

Je to jistě pro čtenáře časopisu *DOMOV* známá rostlina, hlavně z našich zahrádek, kde se pěstují různé kultivary, které však oproti původnímu druhu nesnášejí tolik přemokření. Ještě bych z velké říše mnoha druhů kosatců mohl uvést další známý kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), který můžete v naší přírodě nejvíce zahlédnout v okolí rybníků a vodních toků.

Popis: Kosatec sibiřský je statná, vytrvalá rostlina, rostoucí v trsech. Vyrůstá z tlusté

ZPRÁVY Z ROSTLINNÉ ŘÍŠE

ho plazivého oddenku, z kterého na jaře vyraší nahoře rozvětvená lodyha. Lodyha dosahuje výšky až 100 cm. Listy mají mečovitý tvar, proto kosatec má někde lidový název mečík, nebo také kosáč. Má nápadné, ale rychle vadnoucí květy, které jsou přisedlé po jednom nebo po třech kopinatých listenech. Jeho květy jsou slabě vonné, mají modrořálové zbarvení, řídce naleznete i bílé zbarvené. Kvete v květnu až červnu. Po odkvětu se vytvoří trojhranný semeník s tenkou čnělkou. Plodem je tobolka s mnoha semeny. Rostlina je ve všech částech jedovatá.

Výskyt: roste nejvíce v Evropě, Asii a hlavně na Sibiři, což vystihuje jeho název „sibiřský“. U nás se vyskytuje jak v nížinách, tak i v teplejších horských oblastech nebo třeba na jižní Moravě.

Stanoviště: roste na vlhkých loukách, které se nekosí, bažinách, pastvinách i u mokřin rybníků. Pokud je jejich stanoviště odvodněno, může i postupně zaniknout. Krátkou dobu vyschnutí půdy dočasně vydrží.

Nejnámější lokality: krásně kvetoucí lokality můžete vidět v květnu u Horek nad Moravou, na Šumavě, v Brdech, v Klánovickém lese, v Polabí, Slavkovském lese, v NNP Kocelovické pastviny, v Přírodní památce Vizerka, v Jeseníku a jinde.

Ohrožení a ochrana: Kosatec sibiřský je zařazen v Červeném seznamu ohrožených druhů naší květeny jako silně ohrožený. V ostatních státech (Slovensko, Polsko, Maďarsko, Bělorusko, Švýcarsko, Francie) patří k chráněným druhům, z toho na Slovensku jako ohrožený druh.

Zajímavosti: Kosatec sibiřský se může použít i pro zkrášlení kořenových čistíren, problémem je, že je nutné požádat o povolení. Z mého pohledu by byl vhodnějším dekorativním prvkem kosatec žlutý, který se mimo jiné rostliny běžně používá.

ZPRÁVY Z PTAČÍ ŘÍŠE

6. 1. 2024: První otravy dravců v roce 2024 řeší Česká společnost ornitologická. A oba případy jsou u nás na Vysočině. Na vině je zřejmě zakázaný nervový jed karbofuran. Vše je dále v šetření, otrávení byli dva orli mořští a jedno káně lesní. Bylo to v lokalitách u Osové Bítýšky a Benátek-Ždírec nad Doubravou. Zde byl přiotrávený orel mořský nalezen ještě živý a byl převezen do záchrané stanice. Nakonec vše dobře dopadlo, uzdravený orel byl opět vypuštěn zpět do přírody.

Karbofuran používají traviči dravců, přestože tento jed byl pro svou jedovatost již v roce 2008 v Evropské unii zakázán. Zví-

PTÁK ROKU 2024

Pro rok 2024 navrhla Česká společnost ornitologická (ČSO) na titul Ptáka roku **REHKA DOMÁČÍHO**.

Proč vlastně byl vybrán tento pro někoho běžně se vyskytující druh? Volbou chce veřejnosti ČSO poukázat na to, jak změny klimatu ovlivňují rozšíření jednotlivých druhů populace ptactva a jejich migraci v České republice. A právě u rehka domácího je tato změna klimatu pozoruhodná a viditelná.

Příklady změn jsou i jinde, jako např. tání ledovců v Antarktidě, které ohrožuje život a výskyt tučňáka císařského, kdy populace by podle vědců mohla zcela zmizet do konce století. Již nyní je jeho úbytek velký. U nás z důvodu klimatických změn zase přibývají nové druhy ptactva, které zimují na našich řekách, jako je tomu v případě kormorána velkého nebo některých druhů např. vodního ptactva.

Více rehků také přezimuje i u nás. Tuto verzi potvrzují další ornitologická pozorování během roku, kdy se u nás objeví ptactvo, které běžně žije v teplejších oblastech a šíří se na sever Evropy spolu s oteplováním klimatu. Všechno však bude nutné dalším sledováním a průzkumem o migraci i přezimování ptactva potvrdit. Program sledování v akci Rehci v zimě začal začátkem prosince 2023 a skončil koncem února 2024. Do mapování se zapojila i široká veřejnost, která měla možnost podávat hlášení o přezimování rehka a jeho výskytu pro ČSO a pozorování zadávat do faunistické databáze ČSO <https://www.birdlife.cz/rehci-v-zime/>. Výsledky a vyhodnocení se zpracovávají a budou zveřejněny v samostatné zprávě.

Trochu historie: Ve starověkém Egyptě byl kosatec symbolem bohů a králů. V Řecku souvisí s bájí o Iris (Iridě) a měl usnadnit pouť do podsvětí. Kosatce se pěstovaly již před více než 7.000 lety, staly se i válečnou kořistí za syrských válek 1950 př. n. l., kdy je získal faraon Thutmon. Název vychází z řeckého názvu pro jaro nebo duhu a v symbolice jako oči nebes.

řata umírají za plného vědomí v bolestech a křečích. Od roku 2017 ČSO zaznamenala 150 případů a obětmi bylo přes 500 zvířat. Mezi ptáky to většinou byli orli mořští, skalní, luňáci červení, krkavci velcí a kánata lesní, straky, vrány a sokoli. V některých případech se jedná o silně i kriticky ohrožené druhy. Otrávena mohou být i domácí zvířata psi a kočky, většinou sežerou návnadu položenou proti škodné. Pokud dojde v našem okolí k podezřelému úhynu, nebo máme informace o trávení, může veřejnost velice pomoci. Oba letošní případy převzala také policie.

Ale pojďme se, přátelé, s rehkem domácím blíže seznámit.

REHEK DOMÁČÍ (Phoenicurus ochruros) Nejvíce je znám pod lidovým názvem komínček nebo čermák, čermáček.

Čeled: lejskovití – muscipidae

Rozšíření: Evropa, Írán, střední Čína a zimoviště kolem Středozemního moře. Jediníci z jižní a západní Evropy jsou stálí. Řada našich rehků zimuje na příhodných stanovištích. Dnes jde o běžný synantropní druh.

Stanoviště: dříve původní obyvatel skalnatých a horských oblastí, nyní více hnízdí v blízkosti lidských sídel ve městech i na vesnicích. Druhové jméno „domácí“ vystihuje jeho oblibu v přítomnosti člověka a lidských sídel. S rehkem zahradním (Phoenicurus phoenicurus) jsou jediným druhem rehka ve střední Evropě.

Zbarvení: pro obě pohlaví je typická oranžová barva ocasu. Dospělý samec má černošedé zbarvení, s bílým pólem na křídle a černým hrdlem, samice jsou šedavé. Samice u obou našich druhů vypadají podobně.

Hlas: při vábení něco jako „fit“ nebo „fit-tek-tek“. Celkově je zpěv rehka vrzavý, někdy až cvrčivý s flétnovými tóny. Přesto, že rehek zpívá z vyššího místa hlasitě před rozedněním, pozoroval jsem rehka na ÚČOV Praha, který pravidelně vyzpěvoval v dobře osvětlené kopuli strojovny přesně o půlnoci. A to se opakovalo každý den v přesný čas. Nevadila mu ani hlučnost kolem.

Potrava: většinou vyčkává na vyvýšeném místě, odkud loví hmyz a jiné bezobratlé. Jsou to motýli, brouci, mšice, housenky

POŘAD KATOLICKÝCH BOHOSLUŽEB

O VELIKONOCÍCH VE FARNOSTI KRUCEMBURK A SOPOTY:

24. března NEDĚLE

KVĚTNÁ – PAŠIJOVÁ

Krucemburk – 8.00 h.

Horní Studenec – 9.45 h.

Vojnův Městec – 11.30 h.

28. března ZELENÝ ČTVRTEK

Vojnův Městec – 16.00 h.

Krucemburk – 18.00 h.

29. března VELKÝ PÁTEK

velkopáteční obřady

Vojnův Městec – 15.00 h. (obřady)

Krucemburk – 18.00 h. (obřady)

Krucemburk – 20.00 h. (Křížová cesta)

30. března BÍLÁ SOBOTA

velikonoční vigilie

Krucemburk – 19.30 h.

31. března NEDĚLE Slavnost

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

Krucemburk – 8.00 h.

Horní Studenec – 9.30 h.

Vojnův Městec – 11.00 h.

Sopoty – 16.30 h.

1. dubna VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ

Krucemburk – 9.30 h.

Škrdlovice – 11.00 h.

Velikonoce jsou svátky nového života. Objevme v sobě něco nového, co jsme dříve ani netušili, že vlastníme. Mějme radost z maličkostí, které všední den s sebou přináší, abychom byli schopni přijmout skutečné výzvy ve svém životě a obstáli ve zkouškách. Máme na to v životě mnoho dobrého dokázat. Přeji všem pokojné a radostné Velikonoce.

Pavel Seidl

a jiné. Z rostlinné složky nepohrdne různými bobulemi a měkkými plody ostružiníku, bezu, hlohu a dalších. Rehci za léto pochytají mnoho škodlivého hmyzu. Při lovu je velice aktivní: tahle činnost mu zabírá skoro polovinu času a je krásný zážitek ho pozorovat.

Hnízdění: hnízdí 2× do roka. Využívá různých štěrbin ve zdích, na trámech a výklencích, kde si staví hnízdo. Stává se i velice často, že jim toto hnízdo shodí vítr, ale postaví si další. Hnízdo je vystavěné z úlomků větviček, kořínků, suchých listů a je vystlané chlupy.

Délka rehka : 14,5 cm

Hmotnost : 12 – 21 g

Rozměry vajec: 17–21,5 mm × 13–16 mm. Rehek snese celkem 4 až 6 vajec. Vejce jsou většinou zbarvena bíle, někdy s mírnými rezavými skvrnkami. Vajíčka vasedí samička sama a jejich inkubace trvá kolem 14 dní. Sameček se zatím zdržuje poblíž hnízda na vyvýšeném místě a zpívá. Po dalších 14 dnech mládí opouští hnízdo a staří je stále dokrmují.

Párování: často koncem března se rehci vrací do svého domova. Po přiletu na vyvýšených místech lze pozorovat samečka zpívat. V toku je nápadný jeho postoj s rozprostřením ocásku a přelety, kterými samičce označuje vybrané hnízdiště. Jsou případy, že se dokáže spárovat i s rehem zahradním.

Zdroj: ČSO, ČBS.

Přeji všem v novém roce mnoho hezkých zážitků při pozorování přírody.

František Coufal

Česká botanická společnost vyhlásila rostlinou roku **KOSATEC SIBIŘSKÝ**.

Pro rok 2024 navrhla Česká společnost ornitologická (ČSO) na titul Ptáka roku **REHKA DOMÁČÍHO**. Ilustrace: Květoslav Hísek

SHM KLUB

Roztál všechen sníh, rozkvetly první sněženky a příroda se pomalu začíná probouzet ze zimního spánku. Nás ale ani zima nezastavila a klub ve své činnosti pokračoval i přes chladné počasí a občasné sněhové vánice. Na začátku prosince jsme v našem farním kostele přivítali vzácnou návštěvu svatého Mikuláše, který se přišel podívat na pohádky v podání dětí, které na podzim pilně trénovaly. Všechny pohádky sklidily úspěch a děti odcházely s dobrou náladou a sladkou odměnou od andělů.

Po klidně prožitých Vánocích jsme s předstihem oslavili Nový rok na Předsilvestru, letos dokonce dvakrát. Oba večery byly plné soutěží, kvízů, her, dobrého jídla a nechyběl ani společný připítek. Na konci prosince jsme se vydali do nafukovací haly do Ždírc nad Doubravou na volejbalový turnaj. Potěšila nás velká účast, a proto jistě někdy akci zopakujeme.

Každou první neděli v měsíci probíhá dětské mše doprovázené naší scholou Sheepy. Schola je složená z mladých hudebníků naší farnosti a kromě dětských mší ji můžete slyšet hrát na svatbách a křtinách.

Nadále probíhá mladší spolčo B+B každý čtvrtek od 17 hodin na faře v Krucemburku. Starší broučci a berušky se scházejí v pátek od 17 hodin na stejném místě. Můžete se kdykoli přidat, rádi Vás uvidíme.

I letos na jaře byly již tradičně víkendovky. Mladší 8.–10. března na Fryšavě pod Žakovou horou a starší 22.–24. března ve Březí. A pokud již přemýšlíte o tom, co budete dělat v létě, termíny letních chaloupek, přihlášky a spoustu dalšího najdete na našem webu krucemburk.shm.cz

SPOLEK PŘÁTEL KRUCEMBURKU

V pátek 12. ledna 2024 proběhla ve velké zasedací místnosti Úřadu městyse výroční schůze SPK. Účastnilo se jí 40 členů. Přivítali jsme zde pana starostu Mgr. Otto Kohouta. Vzpomenuli jsme minutou ticha ty členy SPK, kteří nás v roce 2023 opustili: pan Josef Pleskač (4. 12. 2022), pan Vladimír Ondráček a paní Jiřina Dvořáčková. V roce 2023 jsme ve spolku přivítali paní Jaroslavu Pecinovou, ing. Jaroslava Pokorného, Elišku Daňkovou a Michaelu Daňkovou, k 1. lednu 2024 pak Janu a Zdeňka Zrzavého. Z SPK vystoupili v roce 2023 tři členové.

Milým potěšením pro nás bylo předat kytičku paní Marii Derflové, která nedávno oslavila kulaté narozeniny a byla spolu s paní Jaroslavou Pecinovou spoluzakladatelkou SPK v roce 1993. Také zaznělo poděkování starostovi za morální a finanční podporu spolku, který má 70 členů, krucemburských občanů vesměs staršího věku. Nahlédli jsme do velmi pěkně psané kroniky SPK, kterou píše již čtvrtým rokem Míla Daňková.

Na programu schůze byla zpráva o činnosti SPK v roce 2023, zpráva o financování spolku a zpráva kontrolní a revizní komise. Dále byl předložen plán činnosti na rok 2024, který zahrnuje spolupráci se školní družinou při ZŠ (paní Daniela Balková) na velikonočních a vánočních výstavkách, návštěvu filmových představení v kině Krucemburk, návštěvu divadelních představení v Přibyslavi, Hlinsku i jinde, výlet na Královéhradecko – Třebechovice p. Orebem, Častolovice (22. června) či do sklárny Karlov nebo posezení v myslivecké klubovně (6. září).

Na schůzi nechybělo ani občerstvení (organizačně vypomohla mladá generace spolku), diskuse a volná zábava.

Co si přát závěrem do roku 2024: hlavně zdraví, ale také mír, abychom mohli zrealizovat všechno to, o čem píšeme výše.

za Spolek přátel Krucemburku
Helena Zvolánková ml.

PROBÍHÁ MODERNÍ GEOLOGICKÝ VÝZKUM RANSKÉHO MASIVU

Od roku 2022 probíhá na území Ranského masivu geologický výzkum zaměřený na zajímavý výskyt vyvřelých magmatických hornin pocházejících z hloubek spodní části zemské kůry a svrchního pláště, které místy obsahují minerály mědi, niklu, kobaltu a platinových kovů, jejichž význam roste v souvislosti s přechodem na uhlíkově neutrální technologie a s ochranou klimatu.

Cílem výzkumu je za pomoci nejmodernějších dostupných metod, šetrných k životnímu prostředí, zjistit, jaké typy minerálů a vyvřelých magmatických hornin se vyskytují v různých hloubkách Ranského masivu. Dále popsat, jaké procesy se podílejí na vzniku těchto hornin a na akumulaci sledovaných minerálů. Výsledky výzkumu pomohou k pochopení těchto procesů a ke zpřesnění metod vyhledávání vyvřelých magmatických hornin s využitelným obsahem mědi, niklu, kobaltu a platinových kovů.

Výzkum provádí zkušení geologové České geologické služby v rámci mezinárodního evropského výzkumného projektu SEMACRET ve spolupráci se soukromou společností AD Ransko Minerals, s.r.o., která je dceřinou společností firmy Aurum se sídlem v Irsku, zabývající se výzkumem výskytu minerálů kovů využitelných v moderních technologiích potřebných k přechodu na uhlíkově neutrální technologie.

Oblast Ranského masivu má bohatou historii: zde byla od středověku povrchově těžena a následně zpracovávána železná ruda, která byla díky své kvalitě využívána k výrobě srpů, kos a později i kolejnic pro první železnici. Po roce 1955 byly pod výchozy železné rudy objeveny a zkoumány výskyty vyvřelých magmatických hornin s obsahem minerálů mědi a niklu. Díky náhodě bylo během tohoto výzkumu objeveno malé ložisko mědi a zinku, které bylo těženo do roku 1989. Rovněž bylo během těchto výzkumů zjištěno, že vyvřelé magmatické horniny tvoří unikátní trubkovité těleso oválného průměru sahající pravděpodobně do hloubek několika kilometrů. Technologie výzkumných prací v 50. a 60. letech 20. století umožnily výzkum do hloubek prvních stovek metrů, kdy se předpokládalo, že obsah rudních minerálů se mění s hloubkou. Současné moderní metody výzkumu „vidí“ do hloubek větších stovek metrů a jsou schopné identifikovat a porovnat různé typy hornin a minerálů v hlubších profilech zemské kůry.

Unikátnost geologického složení společně s výskytem minerálů mědi, niklu, kobaltu a platinových kovů a také dostupnost historických dat a informací byly hlavním důvodem začlenění Ranského masivu mezi výzkumné lokality Aurumu a mezinárodního výzkumného projektu SEMACRET (další lokality se nacházejí v Polsku, Portugalsku a Finsku).

Helikoptéra s podvěsným detektorem, který měří intenzitu zemského magnetického pole

Probíhající výzkumné práce byly rozděleny do tří hlavních etap – archivní, terénní a laboratorní. Archivní část probíhala v prvním roce výzkumu a byla zaměřena na zpracování a digitalizaci historických dat a informací. Terénní práce v rámci projektu SEMACRET byly provedeny v roce 2023 a spočívaly v odběrech povrchových vzorků půd, hornin a vegetace, a na ně navázaly dvě etapy moderního leteckého geofyzikálního výzkumu pomocí helikoptéry, které měřily magnetické pole Země ke zjištění složení hornin a případných akumulací minerálů v různých hloubkách.

Ruční detektor umožňující okamžitou analýzu chemického složení horniny

Výsledky z těchto měření či laboratorní analýzy odebraných vzorků se následně zpracovávají a vyhodnocují za účelem vytvoření hloubkového a genetického modelu Ranského masivu. Aurum plánuje využít prvních výsledků k detailnímu pozemnímu měření fyzikálních vlastností hornin pomocí citlivých přístrojů, které umožní zvýšení přesnosti a hloubkového dosahu tohoto modelu.

Se všemi dosaženými výsledky projektu SEMACRET Vás rádi seznámíme na veřejném setkání (např. právě v Krucemburku) na jaře 2025, kdy bude výzkumný projekt SEMACRET končit a výzkum Aurumu bude v závěrečné fázi.

O NÁS

Česká geologická služba (ČGS) je jako organizace zřízená Ministerstvem životního prostředí pověřena výkonem státní geologické služby, jako je shromažďování a poskytování údajů o geologickém složení území, geologických rizicích, ochraně a využití zdrojů podzemních vod a přírodních nerostných zdrojů. Důležitou součástí aktivit ČGS je rovněž základní a aplikovaný výzkum, který umožňuje plnění výkonu státní geologické služby na vysoké odborné úrovni. Geologové České geologické služby mají bohaté zkušenosti jak z České republiky, tak i z různých částí světa.

www.geology.cz

SEMACRET je mezinárodní výzkumný projekt financovaný Evropskou unií, na kterém se podílí 16 organizací ze 12 států (EU, Jihoafrické republiky a Velké Británie). Hlavním cílem je výzkum vzniku vyvřelých magmatických hornin pocházejících z hlubokých částí zemské kůry či svrchního pláště a také modelování vzniku na ně vázaných mineralizací za využití moderních metod.

www.semacret.eu

Aurum Global Exploration (Aurum) je geologická společnost se sídlem v Irsku, která byla založena v roce 2002 jako soukromá geologická společnost, zabývající se geologickými výzkumy za použití moderních metod v různých částech světa. Pro výzkum Ranského masivu Aurum založila českou dceřinou společnost AD Ransko Minerals, s.r.o., které Ministerstvo životního prostředí stanovilo průzkumné území Staré Ransko. Hlavním geologem firmy je RNDr. Karel Malý, který má 20leté zkušenosti s terénním geologickým výzkumem na všech světadílech kromě Antarktidy.

www.aurumexploration.com

Vojtěch Wertich (ČGS),
Karel Malý (Aurum)

SDH KRUCEMBURK

V prosinci loňského roku vyjžděla jednotka celkem k 11 událostem: z toho se jednalo 1× o požár EPS (elektronická požární signalizace) – planý poplach a 10× o technickou pomoc (5× odstranění stromu z pozemní komunikace, 2× vyproštění automobilu ze sněhu, tlakování kanalizace, záchrana zvířete, odstranění sněhu ze střechy sportovní haly). V letošním roce má naše jednotka za sebou dva výjezdy, v obou případech se jednalo o odstranění stromu z pozemní komunikace.

Po covidové pauze byla obnovena tradice silvestrovského ohňostroje na náměstí v Kruceburku, při kterém jsme zajišťovali bezpečnost občanů a požární dozor.

Již se objevují případy pálení kletsu a s tím spojené požáry – připomínáme webové stránky <https://paleni.izscr.cz/> s jednoduchým formulářem na vyplnění.

Díky nadaci ČEZ byly pro naši CAS MAN pořízeny podmetací řetězky, které přispějí ke zlepšení akceschopnosti při výjezdech v zimním období. Z programu podpory regionů byla uhrazena celá částka v hodnotě 76.320 Kč za kompletní sadu, kterou si naši strojníci namontovali svépomocí, a ušetřili tak bezmála 30.000 Kč oproti jiné nabídce s montáží.

Díky příspěvku Hasičského fondu nadace Agrofert byla na naši CAS MAN pořízena kompletní sada pneumatik značky Hankook. Z dotace, která nám byla potvrzena začátkem roku 2024, byla uhrazena částka v hodnotě 50.000 Kč a ze strany našeho zřizovatele doplatek 27.004,40 Kč. Velice si vážíme podpory ze strany Nadace ČEZ, Nadace Agrofert, městyse Kruceburk a tímto jim děkujeme.

V sobotu 6. ledna se uskutečnila výroční schůze v hasičské klubovně, na níž se zhodnotila činnost za rok loňský a přednesly plány pro rok letošní.

Naši mladí hasiči v předvánočním čase vyrobili ozdoby na stromček do soutěže „Bez stroměčku nejsou Vánoce“ pořádané MAS Havlíčkův kraj, která se uskutečnila v hasičské klubovně na Novém Ransku. O výsledku soutěže rozhodovali návštěvníci výstavy svými hlasy a náš stromček se umístil na krásném 4. místě. Poslední předvánoční setkání se neslo v duchu tradiční vánoční koledy, kdy mladí hasiči společně se svými vedoucími navštívili místní DPS a vysloužilé hasiče. Všechny seniory potěšili zpěvem koled a vlastnoručně vyrobenými dárečky. Koledování zakončili v Krčmě U Rytíře Střely, kde byli odměněni limonádou a hranolkou.

Od začátku ledna trénujeme v tělocvičně místní školy na halové soutěže. Poprvé nám přišla pozvánka na soutěž TFA Junior, která se konala 27. ledna ve Žďáře nad Sázavou. Do opravdu náročné soutěže se přihlásilo 6 dětí. Tréninky se zintenzivnily a po dobu dvou týdnů jsme se scházeli 3× týdně, aby

se děti dobře připravily. Na soutěž jsme jeli plni očekávání a s nadějí, že by vynaložené úsilí mohlo přinést pěkné umístění – a stalo se. V kategorii starších dívek skončila na 1. místě Klárka J., na 7. místě Klárka N. a na 22. místě Věrka L. z celkového počtu 29 soutěžících, v kategorii mladších dívek skončila na 15. místě Bára D. z celkového počtu 39 soutěžících. V kategorii starších chlapců se o 8. a 9. místo podělili Petr Š. a Honza L. se shodnými výslednými časy z celkového počtu 27 soutěžících. Všem zúčastněným děkujeme za vzornou reprezentaci a gratulujeme ke skvělým výsledkům.

Nyní se děti intenzivně připravují na další soutěž „Hasičské piškvorky“, která se uskuteční na konci března v Hlinsku. Díky sponzorským darům, které se nám podařilo získat v minulém roce, byly dětem pořízeny nové závodní dresy, tepláky a trička s označením sboru a městyse.

za SDH Kruceburk Gabriela a David Dostálovi

BLAHOPŘÁNÍ

Chalupář ze Starého Ranska **Pavel Cimpl**, který jezdí pravidelně na rodnou chalupu svých rodičů a prarodičů, je několikanásobným mistrem republiky v lukostřelbě. Letos v únoru se umístil v kategorii dospělých na 33. mistrovství České republiky dospělých v halové lukostřelbě a získal další medaili za druhé místo družstev. Gratulujeme a přejeme další úspěchy.

TURNAJ KRUCEMBURSKÝ FLEK

Dne 13. ledna se v Krucemburku odehrál již patnáctý ročník křížového mariáše Krucemburský flek. Celkem bylo přihlášeno 60 hráčů, ale vzhledem k tomu, že v této době byly ještě dva turnaje jinde, k hracím stolům zasedlo 48 mariášníků, ale i to je velice dobrá účast. Turnaj byl uspořádán ve spolupráci s vedením TJ Sokol Krucemburk, který zajistil pěkné prostředí a dobré občerstvení. Prezence turnaje proběhla mezi 8. a 9. hodinou. Během prezentace hráči posnídali polévku a seznamovali se s hracím řádem; nápoje tekly proudem po celou dobu turnaje. Losování k jednotlivým stolům bylo provedeno před zahájením turnaje pomocí počítačového programu.

Hrála se čtyři kola po 50 minutách, protože někteří hráči ještě odjížděli na další turnaj. Krátkou přestávku mezi jednotlivými koly si každý vyplnil podle svého. Na každém takovém turnaji se potkává spousta známých, a tak je pořad o čem mluvit. Hodnotí se hra, jak se komu daří, nebo kdo co nezahrál dobře. Vysvětlují se herní situace a v nemalé míře někdy vzplanou i emoce nad některou zbytečně prohranou hrou.

To už ale ke hře patří, ale i mariášníci jsou kavalíři jako jiní sportovci. Jako rozhodčí turnaje musím říci, že všechny vzniklé spory, kterých bylo minimum, byly řešeny smírně a s nadhledem všech zúčastněných.

Oběd byl naplánován po třetím kole jako vždy, ale v zápalu boje byl přesunut až na konec celého turnaje. Tato varianta ušetří spoustu času, protože zatímco hráči jedli, stihly se zpracovat výsledky, takže se turnaj zbytečně neprotahoval. V tomto turnaji se vyhláší vítězové jednotlivých kol, kteří jsou jednotlivě odměněni. První kolo vyhrál Jaroslav Čapek z Pardubic, druhé kolo ovládl Roman Novák z Radostína, třetí kolo Vác-

lav Tomek z Letohradu a poslední čtvrté Bohuslav Flek z Písečného. Do poslední chvíle nebylo rozhodnuto o vítězi turnaje. V konečném účtování byl ale nejúspěšnější Jaroslav Čapek, druhé místo vybojoval Václav Tomek a třetí skončil Vratislav Fiksa ze Žďáru nad Sázavou. Po celkovém vyhlášení výsledků a předání cen byl turnaj zdárně ukončen ke spokojenosti všech zúčastněných.

Samozřejmě, že po každé takové náročné akci dochází k debatám, jaké to vlastně bylo. Doufáme, že všichni hráči byli spokojeni jak s organizací turnaje, cenami, jídlem, ale i prostředím, ve kterém se hrálo. Na turnaji byli hráči z různých koutů republiky a okolí. Myslím, že i toto je cesta, která zviditelňuje náš městyš Krucemburk a celkově rozšiřuje naše kulturní dění.

Ještě bych chtěl touto cestou poděkovat všem sponzorům, kteří tento turnaj podpořili, a pomohli tak částečně zajistit věcné ceny. Dále děkuji vedení TJ Sokol Krucemburk za dobrou obsluhu, práci v kuchyni a uvařené jídlo, které si všichni pochvalovali.

za pořadatele turnaje
Jan Hülle, člen Českého svazu mariáše

LOUTKOVÉ DIVADLO OBLÁZEK

V neděli 25. února jsme odehráli první letošní pohádku s názvem *HONZA A DRÁK* o nebojácném Honzovi, který si hravě poradil jak s drakem, tak i s čerty Mariášem a Kleofášem ze starého mlýna. Pohádka přilákala do místního kina spoustu návštěvníků a během chvíle byl sál kina téměř zaplněn, což nám udělalo velkou radost. Na divadelní představení dorazil i pan Mgr. Jiří Němec z Příbyslavi, který pracuje na databázi českého amatérského divadla. Po zhlédnutí našeho představení si vše nafotil a pobesedoval s námi. Získané podklady budou použity pro digitální databázi našeho souboru. Nejen o našem souboru se můžete dočíst na stránkách www.amaterskedivadlo.cz.

23. března s touto pohádkou vystoupíme v Třebíči na 56. ročníku krajské přehlídky amatérských loutkářských souborů, kam se pravidelně rádi vracíme. Děkujeme všem za přízeň a těšíme se na viděnou 7. 4. od 15.00 hod na pohádce *Princezna a loupežníci*.

Vaši loutkáři

V sokolovně se v sobotu 28. prosince 2023 konal pingpongový turnaj ZLATÁ FANKA. Zúčastnilo se ho celkem 30 hráčů kategorie nad 15 let a 10 hráčů kategorie do 15 let. Po urputném boji obsadili přední místa tyto hráči:

Do 15 let:

1. místo – Zuzana Losenická
2. místo – Vít Rykr
3. místo – Jan Rykr
4. místo – Marie Málková

Nad 15 let:

1. místo – Jiří Orlíček
2. místo – Lukáš Zdeněk
3. místo – Ladislav Nash
4. místo – Vašek Kysilka

Na závěr bych rád poděkoval všem účastníkům a sponzorům, kteří pingpongový turnaj podpořili.

Petr Kasal

V letošním roce by se dožila 100 let akademická malířka Venda Truhlářová (1924–2016), bývalá čestná členka Společnosti Jana Zrzavého. **Vendu Truhlářovou a malíře Jana Zrzavého pojily příbuzenské vztahy v linii rodu Kaizlů**, z něhož pocházela matka Jana Zrzavého (Vilemína Kaizlová, provdaná Zrzavá) a matka Vendy Truhlářové (Věnceslava Kaizlová, provdaná Truhlářová). U příležitosti zmíněného jubilea Vendy Truhlářové je v tomto roce uspořádána **výstava** s názvem „**Venda Truhlářová a její rodina**“. Výstava byla instalována začátkem roku v Městské galerii Vysoké Mýto a následně se přemísťuje do **Galerie výtvarného umění Havlíčkův Brod**. Výstava představuje nejen dílo Vendy Truhlářové, ale také obrazy jejich předků a následovníků v rodové větvi Kaizlů.

Pohlédneme-li hlouběji do historie rodu Kaizlů, zaujme nás **Vilém Kaizl**, což byl dědeček Jana Zrzavého ze strany jeho matky Vilemíny a pradědeček Vendy Truhlářové. Právě u něj lze vystopovat kořeny rodového výtvarného nadání. Vilém byl sice geometrem, ale soukromě se pilně zabýval malováním, k čemuž ho inspiroval jeho bratr – akademický malíř Otomar Kaizl, žijící v Innsbrucku. Při návštěvách svého bratra Vilém často maloval krajinu v okolí Innsbrucku.

Vilém však zemřel jako mladý, takže tohoto svého dědečka malíř Jan Zrzavý už nepoznal. Ani Vilemína Zrzavá svého otce Viléma Kaizla moc neužila, avšak zdědila po něm oduševnělost a smysl pro krásu. Výtvarné nadání však měl po svém otci Vilemínin bratr – akademický malíř **Rudolf Kaizl**. Tohoto svého strýce Jan Zrzavý dobře znal a jako malý od něj dokonce dostal první barvičky se slovy: „*Jeníku, ty budeš malíř.*“

Rudolf Kaizl, prastrýc Vendy Truhlářové, a jeho bratr Hugo Kaizl, dědeček Vendy Truhlářové, postavili společně v Okrouhlici vilu, která se stala styčným bodem veškeré-

ho příbuzenstva Kaizlů a Zrzavých. Dodnes tam má ateliér dcera Vendy Truhlářové – rovněž malířka.

Na zmíněné výstavě je bohatě zastoupeno dílo Vendy Truhlářové od jejích kreseb, grafik a akvarelů až po olejomalby. Jejím hlavním oborem byla krajinomalba. Krajiny Vendy Truhlářové oplývají zvláštní oduševnělostí. Sama malířka často říkávala, že je to „*duch krajiny*“, který ji oslovuje. „*Je krásné ho vyvolat, ale je důležité ponechat mu jeho výsostné právo na tajemství, na jeho vlastní kouzlo.*“

Venda Truhlářová si svých rodových tradic, nesoucích vztah k umění, byla vědoma a vážila si jich. Janu Zrzavému, bratranci své maminky, říkala strýčku a měla k němu blízký vztah plný úcty, což se odráží i v jejích vzpomínkách: „*V době mého dětství, bylo mi asi 12 let, často připomínala má maminka: **Náš Jeník už brzy přijede z Paříže. Já jsem pilně kreslila a kreslila, abych mohla strýčkovi ukázat své obrázky.***“ Později, když už Venda Truhlářová měla sama své vlastní výstavy, vždy ji záleželo na úsudku jejího strýčka. Napsala o tom tato slova:

„*I když jsem Jana Zrzavého nikdy vědomě nenapodobovala, jeho postřehy byly pro mě směrodatné a v jistém slova smyslu určující, protože já sama jsem časem poznala, že se s nimi vnitřně ztotožňuji.*“

Dlužno dodat, že to byla právě Venda Truhlářová, kterou později Jan Zrzavý pověřil uspořádáním grafické části svého díla, jež daroval Národní galerii v Praze. A když Jan Zrzavý roku 1977 zemřel, byla to opět

Venda Truhlářová, která se postarala o přemístění hrobu Vilemíny Zrzavé a malého Boleslava z Čáslavi do Krucemburku.

Venda Truhlářová však nejen že byla nositelkou rodového výtvarného poselství, ale ona je navíc předávala dál.

Na výstavě „**Venda Truhlářová a její rodina**“ prezentuje některá svá díla rovněž její dcera – akademická malířka **Vendula Císařovská**.

řovská. Všechny její obrázky se vyznačují originalitou, tvůrčí odvahou, kreativitou, vtipem i ironií a specifickou příběhovostí. Snad si tyto atributy své tvorby v sobě ujasňovala i při pohledu na obrazy Jana Zrzavého, na nichž dle svých slov obdivovala „*vážnost a klid, skrytý pod povrchem věcí, a přítomnost tajemství tušeného za tímto klidem...*“ V dílech Venduly Císařovské lze opravdu tušit mnohá tajemství skrytá pod povrchem. Napovídá to např. její obraz s přílehlavým názvem **Prostřený stůl**.

Do koncepce výstavy je pojata nejen posloupnost rodu Kaizlů, ale i rodinné vazby jejího posledního článku – rodiny Císařovských. Ve stopách rodového zacílení na výtvarné umění kráčí i mladý **David**, syn Venduly Císařovské a vnuk Vendy Truhlářové. Ten však vtělil svůj talent do práce s kovem. Jeho tvorba je navíc prostoupena tím, co mu bylo dáno ze strany jeho otce – Petra Císařovského, uměleckého kováře a sochaře. **Petr Císařovský** ve svých nevšedních uměleckých výtvorech spojuje poctivou kovářskou pádnost se silou myšlenky. Na výstavě jsou zastoupena jeho díla z cyklu **Hlavy**.

- 1 Vilém Kaizl: Tyrolská krajina (soukr. sbírka)
- 2 Rudolf Kaizl: Kovárna u Humpolce, 1900 (soukromá sbírka)
- 3 Venda Truhlářová: Podzim u Sázavy, 1990 (soukromá sbírka)
- 4 Vendula Císařovská: Prostřený stůl, 2001 (soukromá sbírka)

Dr. Jitka Měřinská,
Společnost Jana Zrzavého, z. s.

OHLÉDNUTÍ ZA VÁNOČNÍMI KONCERTY

26. prosince 2023 se v krucemburské sokolovně uskutečnil vánoční koncert. Zazněla na něm Rybova *Česká mše vánoční* v divadelní úpravě. Na celém pořadu se podíleli Chránový pěvecký sbor, Giocos, Sbořeček, Chalupářský komorní orchestr a žáci literárně dramatického oboru. 28. prosince 2023 se konal Vánoční koncert v kostele v Sopotech. V podání Chránového pěveckého sboru Krucemburk zazněla *Česká mše vánoční* od Jana Jakuba Ryby. Děkujeme všem účinkujícím za oba krásné vánoční koncerty – zpěvákům, orchestru, dětským hercům a všem vám posluchačům, že jste přišli; úžasně jsme si to všichni užili. Díky.

FOTOHLÉDNUTÍ

Silvestrovské koupání proběhlo 31. prosince 2023 od 13 hodin na rybníku Řeka. Za hojné účasti návštěvníků se koupalo 16 otužilců, mezi nimi i nejmladší otužilce dvanáctiletý Vítá Novosad se svým kamarádem.

31. prosince 2023 proběhl na náměstí ohňostroj.

Naši mladí hasiči v předvánočním čase vyrobili ozdoby na stromeček do soutěže „Bez stromečku nejsou Vánoce“ pořádané MAS Havlíčkův kraj, která se uskutečnila v hasičské klubovně na Novém Ransku. O výsledku soutěže rozhodovali návštěvníci výstavy svými hlasy a náš stromeček se umístil na krásném 4. místě.

DOMOV

Zpravodaj městyse Krucemburk, vydání 1/2024. Vydává Úřad městyse Krucemburk, e-mail: redakce@krucemburk.cz
Redakční rada: Otto Kohout, Marta Mísařová, Dagmar Sobotková, Ludmila Soukupová, Jiří Šikl, Jiří Zeman.
Šéfredaktorka Ludmila Soukupová, jazyková korektura Jiří Zeman. Registrační značka MK ČR E 17399. **Příští uzávěrka 5. 6. 2024.**
Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvků krátiť a upravovat. Tiskové chyby vyhrazeny, názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele. Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna UNIPRESS s. r. o. Žďár nad Sázavou, náklad 1000 výtisků.